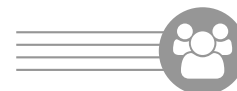

گردهمایی‌های برگزیده

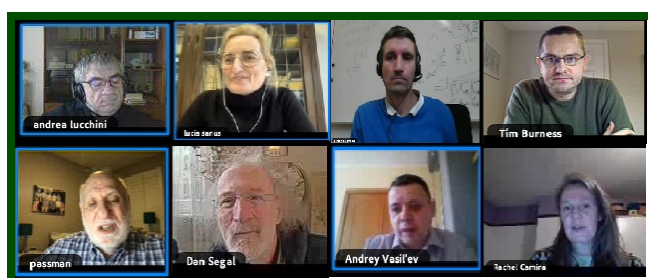

گزارش «چهاردهمین کنفرانس بین‌المللی نظریه گروه‌های ایران»

زهره مستقیم* (دبیر اجرایی کنفرانس)

5. Frank Lübeck (RWTH Aachen, Germany), Generic results for groups of Lie Type,
6. Tim Burness (University of Bristol, UK), The soluble graph of a finite group,
7. Benjamin Sambale (Leibniz Universität Hannover, Germany), Character counting conjectures for π -separable groups,
8. Rachel Camina (University of Cambridge, UK), Conjugacy classes of maximal cyclic subgroups of finite p -groups,
9. Nguyen Ngoc Hung (University of Akron, USA), Some lower bounds for the number of p' -degree characters of finite groups and their p blocks),
10. Lucia Sanus Vitoria (Universitat de Valencia, Spain), On character degrees,
11. Mahdi Ebrahimi (IPM, Isfahan Branch, Iran), Some properties of character graphs,
12. Majid Arezoomand (University of Larestan, Iran), On problems concerning 2-closure of permutation groups,
13. S. Mohsen Ghoraishi¹ (Shahid Chamran University, Iran), The noninner conjecture: a review.

جمعی از سخنرانان کلیدی کنفرانس

چهاردهمین کنفرانس بین‌المللی نظریه گروه‌های ایران در روزهای پنجشنبه و جمعه ۱۴ و ۱۵ بهمن ۱۴۰۰، در دانشگاه علم و صنعت ایران به صورت برخط برگزار شد. خوشبختانه ۱۳ سخنران کلیدی از ایران و سایر نقاط جهان در این کنفرانس شرکت داشتند. ۳۹ مقاله نیز به صورت شفاهی (سخنرانی) ارائه شد. سخنرانان کلیدی این کنفرانس و عناوین سخنرانی ارائه شده به شرح زیر است.

1. Donald S. Passman (University of Wisconsin-Madison, USA), Polynomial identities, permutational groups, and rewritable groups,
2. Dan Segal (University of Oxford, UK), Groups, rings, logic,
3. Andrea Lucchini (Università di Padova, Italy), The non- $\mathfrak{F}$ graph of a finite group (and the generating and independent graphs),
4. Andrey V. Vasilev (Sobolev Institute of Mathematics and Novosibirsk State University, Russia), Finite groups and orders of their elements,

با کمال تأسف به اطلاع می‌رساند آقای دکتر سید محسن قریشی شهرکی در ۱۰ خرداد ۱۴۰۱ دارفانی را وداع گفتند.^۱

بعد از ظهر و اختتامیه کنفرانس در روز ۱۵ بهمن از ساعت ۱۸:۳۰ تا ۱۹ برگزار شد. در برنامه اختتامیه اعلام شد که پانزدهمین کنفرانس نظریه گروه‌ها در دانشگاه صنعتی امیر کبیر در سال ۱۴۰۱ برگزار می‌شود. علاقه‌مندان برای مشاهده سخنرانی‌های ارائه شده می‌توانند روی پیوند (سخنرانی‌ها) کلیک کنند.

در پایان از حمایت‌های دانشگاه علم و صنعت ایران و مرکز فناوری اطلاعات دانشگاه، انجمن ریاضی ایران، پایگاه استنادی علوم جهان اسلام، و مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری برای برگزاری کنفرانس تشکر می‌کنیم.

* دانشگاه علم و صنعت ایران

در روز اول کنفرانس، ابتدا آقای دکتر مهدی علائیان، دبیر کنفرانس، به شرکت‌کنندگان خوش‌آمد گفتند. سپس گزارشی از روند برگزاری کنفرانس و مقالات ارسال شده به دبیرخانه کنفرانس ارائه کردند. در پایان آقای دکتر علائیان اعلام کردند که برنده جایزه دکتر درفشه که هر سال به بهترین مقاله ارائه شده در کنفرانس نظریه گروه‌ها در سال قبل اعطا می‌شود، آقای دکتر مهدی ابراهیمی، محقق پژوهشگاه دانش‌های بنیادی (IPM)، هستند. در ادامه آقای دکتر داوود یونسین، معاون پژوهش و فناوری دانشگاه علم و صنعت ایران، در گزارش کوتاهی به معرفی دانشگاه علم و صنعت ایران و دانشکده ریاضی پرداختند.

برنامه کنفرانس در روزهای ۱۴ و ۱۵ بهمن در دو نوبت صبح و

گزارش «اولین سمینار ریاضیات

کاربردی و صنعتی»

مرتضی گچ‌پزان* (دبیر سمینار)

دانشکده علوم ریاضی و دبیر کمیته علمی سمینار، ضمن خیر مقدم به استادان و شرکت‌کنندگان، مروری بر دلایل برگزاری این سمینار داشتند و هدف اصلی از این سمینار را ارتباط مؤثر بین ریاضی کاربردی و صنعت دانستند. در ادامه، آقای دکتر علی وحیدیان کامیاد، استاد پیشکسوت گروه ریاضی کاربردی دانشکده علوم ریاضی، با سخنرانی «بایدهای ارتباط با صنعت» تجربیات ارزشمند خود را در این زمینه به اشتراک گذاشتند. سپس از اولین دوره فراخوان جایزه ملی ریاضی کاربردی به نام «جایزه سوفیا» با حضور و حمایت خیر محترم، جناب آقای دکتر محمد رزاقی مقدم کاشانی که به همت دانشکده علوم ریاضی و بنیاد دانشگاهی فردوسی شکل گرفت، رونمایی شد. در انتهای برنامه افتتاحیه سمینار، از تلاش‌های ارزنده و موثر آقای دکتر امید سلیمانی فرد، مدیر محترم دفتر ارتباط با جامعه دانشگاه، در راهاندازی و نهادینه کردن ارتباط دانشکده و جامعه و فعالیت‌های فناورانه تقدیر شد.

آقای دکتر محمد رزاقی مقدم کاشانی

برنامه‌های روز اول سمینار با دو سخنرانی کلیدی به شرح زیر آغاز گردید:

در روزهای ۴ و ۵ اسفندماه سال ۱۴۰۰، اولین سمینار ملی «ریاضیات کاربردی و صنعتی» به صورت مجازی، در دانشکده علوم ریاضی دانشگاه فردوسی مشهد برگزار شد. برنامه‌های سمینار، ساعت ۸ روز چهارشنبه، ۴ اسفندماه ۱۴۰۰ با برگزاری مراسم افتتاحیه آغاز شد. این مراسم با خوش‌آمدگویی دبیر سمینار، آقای دکتر مرتضی گچ‌پزان آغاز شد و ایشان گزارش مختصری از تعداد شرکت‌کنندگان و تعداد مقالات پذیرفته شده، ارائه داده و به استقبال خوب از اولین دوره این سمینار اشاره داشتند. سپس آقای دکتر علیرضا سهیلی، رئیس محترم وقت

۱. ارتقای همکاری بین صنعت و دانشگاه بر پایه نوآوری باز،
۲. پوشش مناسب ریسک این همکاری، توسط دانشگاه به‌ویژه انجام به‌موقع تعهدات و پشتیبانی کامل از هیئت علمی،
۳. همکاری بخش خصوصی در حاکمیت دانشگاه در جهت تدوین مشترک اهداف پیش‌رو،
۴. داشتن برنامه منسجم برای الگوهای موفق و دانش‌آموختگان و استفاده از ظرفیت آن‌ها در همکاری‌های فی‌مابین،
۵. مدل‌های درآمدی مناسب و رقابتی دانشگاه برای همکاری با صنعت،
۶. نهادسازی جهت آشنا کردن بیش‌ازپیش صنعت از کانال‌های همکاری و ظرفیت‌های صنعت و کاهش شدید موازی‌سازی در نهادهای واسط به‌ویژه پارک‌های علم و فناوری.

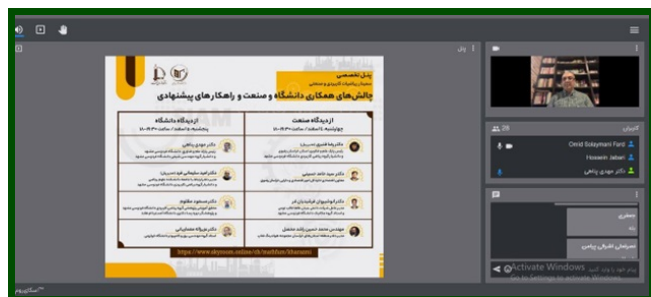
پس از برگزاری میزگرد تخصصی، مجموعه برنامه‌های روز اول به پایان رسید.

برنامه روز دوم سمینار، از ساعت ۸ صبح پنج‌شنبه ۵ اسفندماه ۱۴۰۰ آغاز شد و سه سخنرانی کلیدی به شرح زیر ارائه گردید:

موردنگاری فناوری: اولین سیستم تأمین و توزیع شبکه بزرگ آب شهری در خاورمیانه بر پایه مدل‌های بهینه‌سازی و هوش مصنوعی، دکتر رضا قنبری و شرکت بهپویان (پارک علم و فناوری استان خراسان رضوی)،

حکمرانی مبتنی بر داده در مدیریت شهر هوشمند بر بستر بسته خدمات فراهم‌سازی اطلاعات، مهدی قطعی (گروه علوم کامپیوتر، دانشگاه صنعتی امیرکبیر)،

یک رهیافت یادگیری ماشین برای پیش‌بینی مصرف مواد اولیه در خط تولید: از ایده تا اجرا، جاهد نقی‌پور (پژوهشگر موسسه الکساندر فون هامبولت آلمان).

دکتر امید سلیمانی فرد

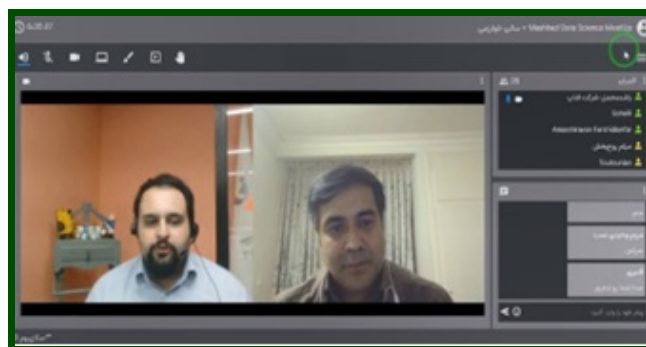
پس از سخنرانی‌های کلیدی در روز دوم، ۲۱ سخنرانی تخصصی برگزار گردید. روز دوم سمینار با برگزاری میزگرد تخصصی چالش‌های همکاری صنعت و دانشگاه از دیدگاه دانشگاه، با حضور

کاربردهای عملی ریاضیات در سیستم‌های قدرت، دکتر مصطفی رجبی مشهدی (شرکت مدیریت شبکه برق ایران) و دکتر حبیب رجبی مشهدی (گروه برق و کامپیوتر، دانشگاه فردوسی مشهد)، تحلیل هوشمندانه مصرف انرژی در منازل توسط روش‌های داده‌های کلان، دکتر علی امروزنژاد (دانشکده علوم تجاری، دانشگاه ساری، انگلستان).

فراخوان اولین دوره جایزه ریاضی کاربردی سوفیا

در ادامه برنامه زمان‌بندی روز اول، ۲۱ سخنرانی تخصصی توسط متخصصین دانشگاهی و صنعتی برگزار گردید. در بعد از ظهر روز اول سمینار، میزگرد تخصصی چالش‌های همکاری صنعت و دانشگاه از دیدگاه صنعت با حضور آقایان دکتر رضا قنبری (رئیس محترم وقت پارک علم و فناوری خراسان و دانشیار گروه ریاضی کاربردی دانشگاه فردوسی مشهد)، دکتر سید حامد حسینی (معاون اقتصادی اداره کل امور اقتصادی و دارایی خراسان رضوی)، دکتر انوشیروان فرشیدیان‌فر (مدیرعامل شرکت دانش‌بنیان طاهای قالب توس و استاد گروه مکانیک دانشگاه فردوسی مشهد) و مهندس محمدحسین راشد محصل (مدیر دفتر منطقه استان‌های خراسان مجموعه هلدینگ فناپ) برگزار گردید.

دکتر رضا قنبری (راست) و مهندس محمدحسین راشد محصل (سمت چپ)

این میزگرد حول محورهای اصلی زیر برگزار گردید:

ریاضی دانشگاه فردوسی مشهد و پژوهشگر پسادکتری دانشگاه آمستردام هلند)، و دکتر عزیزاله معماریانی (استاد گروه برق و کامپیوتر دانشگاه خوارزمی) به پایان رسید.

* دانشگاه فردوسی مشهد

آقایان دکتر مهدی پناهی (رئیس پارک علم و فناوری دانشگاه فردوسی مشهد و دانشیار گروه مهندسی شیمی)، دکتر امید سلیمانی فرد (مدیر دفتر ارتباط با جامعه دانشکده علوم ریاضی دانشگاه فردوسی مشهد و دانشیار گروه ریاضی کاربردی)، دکتر مسعود مظلوم (محقق آموزشی پژوهشی گروه ریاضی کاربردی دانشکده علوم

جمعی و محاسبات تکاملی بوده است. به جز حامیان اصلی کنگره، تعدادی از دانشگاه‌های کشور، انجمن ریاضی ایران، انجمن آمار ایران، انجمن کامپیوتر ایران، اتحادیه انجمن‌های ایرانی علوم ریاضی، انجمن بینایی ماشین و پردازش تصویر ایران، انجمن ایرانی تحقیق در عملیات، انجمن مهندسی صنایع ایران، انجمن رمز ایران و قطب علمی رایانش نرم و پردازش هوشمند اطلاعات دانشگاه فردوسی مشهد از این رویداد علمی ارزشمند با بیش از ۲۰ سال سابقه، حمایت نمودند.

در آیین افتتاحیه کنگره که به صورت مجازی برگزار شد، ابتدا رئیس کنگره آقای دکتر محمدعلی نورالهی ضمن تبریک عید مبعث و خیرمقدم به شرکت‌گذاشتگان، سخنرانان و حاضرین محترم جلسه و قدردانی از کمیته علمی و اجرایی، گزارش مختصری از امور اجرایی کنگره را بیان نمودند. در ادامه فیلم سخنرانی آقای دکتر محمد مهدی زاهدی رئیس انجمن سیستم‌های فازی ایران جهت استماع حاضران جلسه پخش گردید. سپس دبیران علمی کنگره جناب آقای دکتر ماشالله ماشین‌چی و سرکار خانم دکتر فرشته فروزش گزارشی از فرایند اجرایی و داوری مقالات در کنگره ارائه نمودند. در بخش بعد مراسم، ناهنگ یادبود استاد فقید مرحوم آقای دکتر بهرام صادقپور گیلده پخش و یاد ایشان گرمی داشته شد. گزارش مختصری از برگزاری این رویداد در ادامه ارائه می‌شود.

در شرایط مخاطره‌آمیز بیماری کوید ۱۹، نهمین کنگره مشترک سیستم‌های فازی و هوشمند ایران به صورت مجازی برگزار گردید. ۶۲ عضو کمیته علمی و حدود ۱۰۰ داور با تخصص‌های گوناگون از سراسر کشور و جهان در تبیین سیاست‌های کلی کنگره و اجرای آن‌ها شرکت داشتند. تعداد ۲۶۰ کد مقاله در سایت کنگره دریافت شد و پس از پالایش اولیه مقالات و داوری آن‌ها توسط حداقل دو داور متخصص، ۱۲۰ مقاله به صورت سخنرانی و ۲۰ مقاله به صورت پوستر جهت ارائه برگزیده شد. مقالات پذیرفته شده پس از انجام اصلاحات لازم، ۵۵ مقاله انگلیسی در پایگاه IEEE نمایه گردید و باقی مقالات هم برای نمایه ISC و CIVILICA ارسال شد.

گزارش «نهمین کنگره مشترک سیستم‌های فازی و هوشمند ایران»

معراج عبدی * (دبیر اجرایی کنگره)

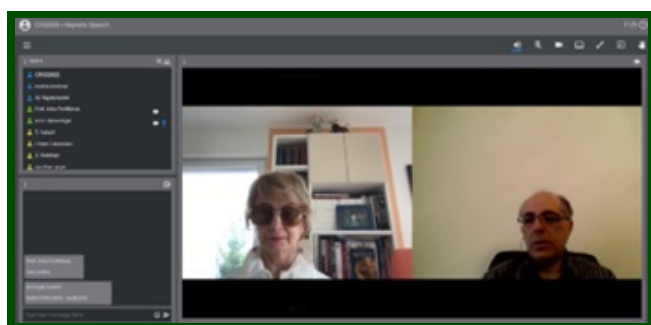

ستایش و سپاس بی‌کران پروردگار یکتا را که به ما هستی بخشید و به طریق علم و دانش رهنمونمان شد و به هم‌نشینی رهروان علم و دانش مفتخرمان نمود تا از این اقیانوس بی‌کران بهره‌مند گردیم.

هر آن کس خدمت جانان به جان کرد

به گیتی نام خود را جاودان کرد

مجتمع آموزش عالی بم مفتخر است که نهمین کنگره مشترک سیستم‌های فازی و هوشمند ایران (CFIS2022) با حمایت انجمن سیستم‌های فازی ایران، انجمن سیستم‌های هوشمند ایران و دانشگاه شهید باهنر کرمان از تاریخ یازدهم تا سیزدهم اسفندماه ۱۴۰۰ در این دانشگاه برگزار گردید. این کنگره شامل سه کنفرانس موفق ادواری: بیستمین کنفرانس سیستم‌های فازی ایران، هجدهمین کنفرانس سیستم‌های هوشمند ایران و پنجمین کنفرانس هوش

سخنرانی کلیدی دکتر ایرینا پرفیلیوا با حضور دکتر امیر دانشگر

همچنین ۵ کارگاه تخصصی بنیادین زیر در حاشیه کنگره با موفقیت برنامه‌ریزی و اجرا گردید:

۱. فناوری‌های بلاک‌چین^۵، رمزارزها و قرارداد هوشمند، دکتر حسین نظام‌آبادی‌پور، دانشگاه شهید باهنر کرمان،
۲. مجموعه‌های فازی و منطق فازی، ویژه دبیران آموزش و پرورش، دکتر سید محمود طاهری، دانشگاه تهران،
۳. چگونه می‌توانیم یک شبیه‌سازی موفق مونت کارلو در محاسبات داشته باشیم؟ دکتر بهروز فتاحی و اجارگاه، دانشگاه گیلان،

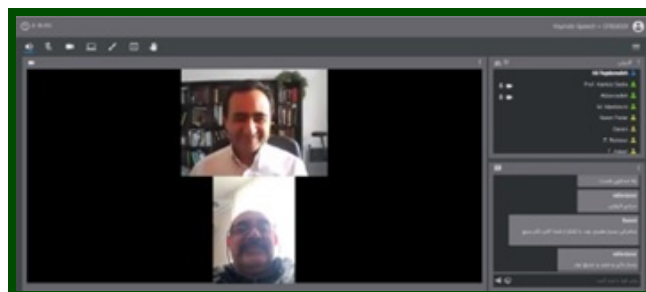
۴. آشنایی با گراف‌های دانش و کاربرد آن‌ها در سیستم‌های هوشمند، دکتر امین انجم شعاع، دانشگاه ملی گالوی ایرلند،
۵. برنامه‌ریزی ریاضی فازی و خاکستری، دکتر سیدهادی ناصری و دکتر داود درویشی، دانشگاه مازندران.

شایان ذکر است، فیلم هر سخنرانی کلیدی طبق برنامه از پیش تعیین‌شده ابتدا پخش و در ادامه جلسه، شرکت‌کنندگان با حضور سخنران به پرسش و پاسخ و مباحثه پرداختند. همچنین طبق برنامه برای سخنرانی‌های مقالات ارائه‌شده در کنگره، ۲۲ نشست تخصصی برگزار گردید، که کلیه آن‌ها به‌صورت مجازی با موفقیت انجام شد. در این کنگره، نشست ویژه نظریه مفصل^۶ و کاربردهای آن با همراهی سخنرانانی از دانشگاه‌های مطرح جهان با استقبال تعداد زیادی از میهمانان به‌صورت مجازی برگزار شد. همچنین در حاشیه کنگره مجمع عمومی انجمن سیستم‌های فازی ایران در روز اول کنگره با حضور اعضای هیات مدیره و برخی اعضای انجمن برگزار گردید. همچنین با توافق به‌عمل آمده، مقالات غیر نمایه، IEEE جهت بررسی جهت چاپ به مجلات زیر ارسال گردید.

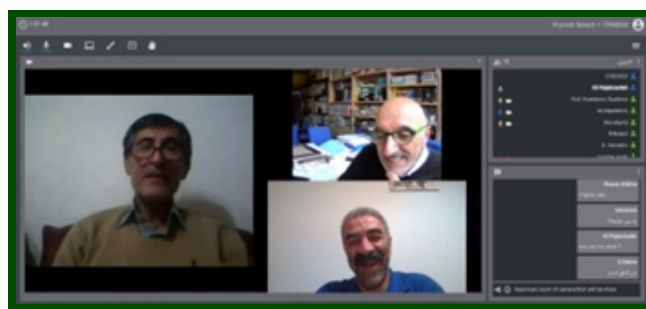
۱. مجله سیستم‌های فازی ایران،

قابل ذکر است که ۸ سخنرانی کلیدی توسط دانشمندان مطرح و متخصص زیر در حوزه‌های مختلف کنگره در طول ۳ روز کنگره با موفقیت و با استقبال تعداد زیادی از شرکت‌کنندگان برگزار شد:

۱. دکتر محمدرضا اکبرزاده توتونچی، دانشگاه فردوسی مشهد، ایران،
۲. دکتر میشل باژینسکی^۱، دانشگاه سیلیسیا، لهستان،
۳. دکتر اومبرتو باستینس^۲، دانشگاه ملی ناوارا، اسپانیا،
۴. دکتر کامبیز بدیع، دانشگاه تهران، مرکز تحقیقات مخابرات ایران، ایران،
۵. دکتر ایرینا پرفیلیوا^۳، دانشگاه اوستراوا، جمهوری چک،
۶. دکتر علیرضا خواستار، دانشگاه تحصیلات تکمیلی علوم پایه، زنجان، ایران،
۷. دکتر امیر گندمی از دانشگاه فناوری سیدنی، استرالیا،
۸. دکتر سامان هالگاموگ^۴، دانشگاه ملبورن، استرالیا.

سخنرانی کلیدی دکتر محمدرضا اکبرزاده توتونچی با حضور دکتر کامبیز بدیع

سخنرانی کلیدی دکتر اومبرتو باستینس با حضور دکتر ماشالله ماشین‌چی و دکتر ارشام برومند سعید

¹Michal Baczynski ²Humberto Bustince ³Irina Perfilieva ⁴Saman Halgamuge ⁵Blockchain ⁶copula

داوری و اعلام نتایج داوری مقالات که به‌عهده ایشان بوده، تقدیر ویژه به‌عمل آورم.

همچنین از آقایان دکتر محمدرضا اکبرزاده توتونچی، دکتر حسن میش مست‌نهی، دکتر ارشام برومند سعید (به‌همراه دکتر محمد مهدی زاهدی و دکتر رجبعلی برزویی)، دکتر توفیق الهویرانلو و دکتر ایوب شیخی (به‌همراه دکتر محمد امینی) که اهتمام ویژه برای تشکیل نشست‌های ویژه، به‌ترتیب، با عناوین هوش مصنوعی در خدمت جامعه انسانی، بهینه‌سازی فازی، اتوماتای فازی، آنالیز عددی فازی و نظریه مفصل و کاربردهای آن داشته‌اند، قدردانی می‌شود.

در انتها از همکاران کمیته اجرایی خانم‌ها دکتر مینا میرحسینی، دکتر فاطمه بارانی، دکتر محدثه سلیمان‌پور مقدم، دکتر طیبه عسکری جواران، دکتر مهتا بدرود، دکتر آناهیتا امیرشجاعی، آقایان دکتر بیژن امامی‌پور، دکتر محمدحسین مهدوی تشکر به عمل می‌آید.

در آیین اختتامیه کنگره که با استقبال ویژه شرکت‌کنندگان روبه‌رو گردید، پس از سخنرانی زنده آقای دکتر نوراللهی، رئیس کنگره، آقای دکتر زاهدی، رئیس انجمن سیستم‌های فازی و همچنین دبیران علمی کنگره؛ جناب آقای دکتر ماشاالله ماشین‌چی و سرکار خانم دکتر فرشته فروزش، لوح تقدیر جایزه پایان‌نامه، رساله و اساتید برتر حوزه سیستم‌های فازی تقدیم برگزیدگان گردید. در بخش آخر مراسم، مقالات برتر کنگره در حوزه‌های مختلف معرفی و جوایزی تقدیم ایشان گردید. همچنین اولین جایزه مقاله برتر در زمینه هوش مصنوعی در خدمت جامعه انسانی نیز معرفی و به ایشان اهدا گردید. در انتهای مراسم نکوداشت مرحوم آقای دکتر صادق‌پور نیز برگزار و لوح تقدیر به صورت مجازی تقدیم خانواده ایشان گردید.

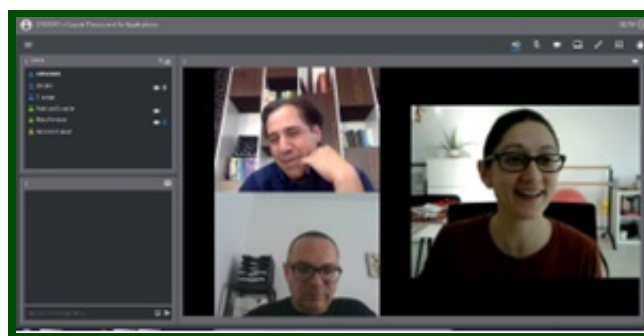
* مجتمعه آموزش عالی بم

۲. مجله مرکز پژوهشی ریاضی ماهانی،

۳. مجله سیستم‌های فازی و کاربردها،

۴. مجله ابرساختارهای جبری و جبرهای منطقی،

۵. مجله پژوهش‌های نظری و کاربردی در هوش ماشینی.

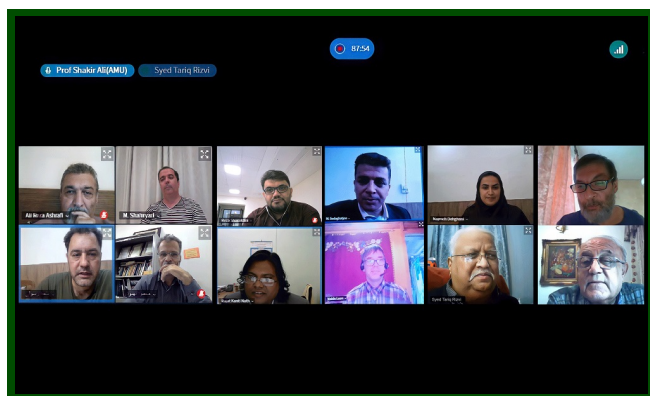

نشست ویژه نظریه مفصل و کاربردهای آن

در اینجا لازم می‌دانم از کلیه همکاران محترم شورای سیاست‌گذاری کنگره، آقایان دکتر محمدرضا اکبرزاده توتونچی، دکتر سید محمود طاهری، دکتر اسفندیار اسلامی، دکتر حسین نظام آبادی‌پور، دکتر بهروز فتحی و اجارگاه، دکتر ارشام برومند سعید و سرکارخانم دکتر مرجان کوچکی رفسنجانی که در مدت برگزاری کنگره با حضور منظم در جلسات مجازی شورا و همچنین همفکری خویش به‌صورت مجازی در گروه شورا در شبکه‌های اجتماعی، یاریگر ما در تصمیم‌گیری‌ها بوده‌اند، قدردانی نمایم.

لازم است از جناب آقای دکتر ارشام برومند سعید و سرکار خانم دکتر مرجان کوچکی رفسنجانی که زحمات فراوان و بی‌شائبه در

4. Valdis Laan, Morita equivalence of finite semigroups,
5. Rajat Kanti Nath, Commuting and non-commuting graph of finite groups and their extensions.

جمعی از شرکت کنندگان در سمینار

در ادامه برنامه‌های سمینار، در روز اول میزگردی با عنوان «جبر: فرصت‌ها و چالش‌ها» و در روز دوم یک کارگاه آموزشی توسط آقای دکتر سید علیرضا اشرفی، استاد دانشکده علوم ریاضی دانشگاه کاشان، با عنوان «آشنایی با نرم‌افزار Sage برگزار شد که مورد توجه و استقبال شرکت‌کنندگان قرار گرفت.

این سمینار دارای نمایه‌ی ISC در سطح ملی با شماره اختصاری ۷۶۸۴۲-۰۰۲۲۰ است و مقرر شد مقالات برگزیده سمینار، بعد از طی مراحل داوری، در نشریه

Mathematics Interdisciplinary Research

که از انتشارات دانشگاه کاشان است، انتشار یابند.

در برگزاری این سمینار از حمایت‌های دانشگاه خلیج فارس، انجمن ریاضی ایران، پایگاه استنادی علوم جهان اسلام، بانک تجارت، کارکنان و دانشجویان گران‌قدر دانشکده مهندسی سیستم‌های هوشمند و علوم داده، بهره برده شد که بدین‌وسیله مراتب سپاس و قدردانی خود را خدمت ایشان تقدیم می‌داریم.

* دانشگاه خلیج فارس

گزارش «بیست و هفتمین سمینار جبر ایران»

رضا شرف‌دینی* (دبیر اجرایی سمینار)

دانشکده مهندسی سیستم‌های هوشمند و علوم داده دانشگاه خلیج فارس در روزهای ۱۸ و ۱۹ اسفندماه ۱۴۰۰، به‌صورت مجازی میزبان بیست و هفتمین سمینار جبر ایران بود. از تعداد ۱۳۰ مقاله دریافت‌شده توسط دبیرخانه سمینار، تعداد ۷۶ مقاله برای ارائه شفاهی (سخنرانی) و تعداد ۱۶ مقاله برای ارائه به‌صورت پوستر، پذیرفته شد. به‌علاوه، ارائه ۵ سخنرانی کلیدی، برگزاری یک کارگاه آموزشی و یک میزگرد، از دیگر برنامه‌های این سمینار بود.

سخنرانان کلیدی این سمینار آقای دکتر محمدرضا درفشه از دانشگاه تهران، آقای دکتر سیدطاهر ریزوی^۱ از دانشگاه ایالتی اوهایو آمریکا، آقای دکتر ایلیا پونومارنکو^۲ از انستیتو ریاضی استکلف در سنت‌پترزبورگ روسیه، آقای دکتر والدیس لان^۳ از دانشگاه تارتو استونی و آقای دکتر راجات کانتی نات^۴ از دانشگاه تزپور هندوستان بودند. عناوین سخنرانی‌های کلیدی ارائه شده را در زیر مشاهده می‌کنید:

1. Mohammad Reza Darafsheh, On rational irreducible characters of finite groups,
2. Syed Tariq Rizvi, Continues module hulls,
3. Ilia Ponomarenko, The 3-closure of a solvable permutation group is solvable,

¹Syed Tariq Rizvi ²Ilia Ponomarenko ³Valdis Laan ⁴Rajat Kanti Nath

نکوداشت خانم دکتر ماهبانو تاتا،

مادر علم آمار ایران

علیرضا عربپور *

خانم دکتر تاتا

به پاس تلاش‌های بی‌وقفه خانم دکتر ماهبانو تاتا در گسترش علم آمار و تربیت متخصصین آمار در ایران و همچنین به مناسبت ۶۰ اردیبهشت ۱۴۰۱، مقارن با ۸۰ سالگی خانم دکتر تاتا، نکوداشتی با حضور اساتید، دانشجویان و دوستان خانم دکتر تاتا در تاریخ ۱۸ اردیبهشت ۱۴۰۱ برگزار شد. ابتدا خلاصه‌ای از زندگی‌نامه خانم دکتر که به زبان خودشان بیان شده، سپس مصاحبه کوتاه رابط کمیته بانوان انجمن ریاضی ایران، خانم حلیمه مقبلی (دانشگاه جیرفت) با خانم دکتر تاتا و در پایان گزارشی از مراسم نکوداشت ارائه می‌شود.

زندگینامه

من روز ششم اردیبهشت‌ماه ۱۳۲۱ در شهر مومبایی (بمبئی)^۱ و در یک خانواده سنتی اما روشن‌فکر زرتشتی به دنیا آمدم. مطابق رسم آن‌زمان، ما همراه با مادر بزرگ و خانواده‌های دو عمو زیر یک سقف زندگی می‌کردیم. دو عمو دیگر همواره خارج از مومبایی بودند، و گرنه حتماً آن‌ها هم پیش خودمان بودند. از دید روانشناختی، زندگی در چنین خانواری برای بچه‌ها ایده‌آل است و واقعاً همیشه سال‌هایی که با هم بودیم را به خوشی یاد می‌کنم.

زمانی که من به دنیا آمدم، عمو کوچکم هنوز مجرد بود، اما تا من چهارساله شدم ایشان نیز صاحب یک پسر شده بودند و من هم خواهردار شده بودم. حتماً از اینکه دوران پادشاهی‌ام به پایان رسیده خوشحال نبودم و لابد اوقات تلخی می‌کردم. آن زمان اگر بچه‌ای مادر را خسته می‌کرد، او را به مدرسه می‌فرستادند. دو دختر عمویم

هنوز مدرسه می‌رفتند و یک روز مادر تصمیم گرفت که من هم همراه آن‌ها بروم. مدرسه ما در سال ۱۸۶۳ میلادی تاسیس شده بود و یکی از قدیمی‌ترین مدرسه‌های مومبایی است. به هر حال این باعث شد که تقریباً زود و در سن پانزده‌سالگی وارد یک کالج در دانشگاه مومبایی شوم و چهار سال بعد با مدرک کارشناسی در رشته ریاضی با کهدا فیزیک فارغ‌التحصیل شوم.

سال‌های پیش از استقلال هند، آقای دکتر مهالنویس^۲ پی بردند که برای پیشرفت، هند مستقل نیاز به متخصصان آمار خواهد داشت و در این راستا موسسه آمار هند را در حومه شهر کولکتا تاسیس کردند. از آن زمان رشته آمار در هند از رشته‌های برتر شناخته می‌شود. خوشبختانه برای کارشناسی ارشد در رشته آمار در دانشگاه مومبایی پذیرفته شدم و دو سال بعد، فارغ‌التحصیل شدم.

اهدای جایزه استاد برگزیده جشنواره زنده‌یاد مینا ایزدیار به خانم دکتر تاتا توسط

دکتر سورنا ستاری (معاون فناوری ریاست جمهوری)

از اول تصمیم داشتم ادامه تحصیل بدهم و با دانشگاه‌های آمریکا تماس داشتم. از چند دانشگاه پذیرش گرفتم، اما فقط دانشگاه پردو^۳ پیشنهاد بورس داد و بنابراین در سال ۱۹۶۳ میلادی راهی آنجا شدم. در سال ۱۹۶۷ با درجه دکتر فارغ‌التحصیل شدم و بلافاصله در دانشگاه ایالتی میشیگان مشغول به کار شدم. اما بعد از چند سال به نتیجه رسیدم که اگر پنجاه سال هم در آمریکا زندگی کنم، همیشه مرا به عنوان غریبه خواهند شناخت. تصمیم بازگشت به هند را داشتم، اما در سال ۱۹۷۲ دکتر مرتضی انواری که برای یک سال فرصت مطالعاتی از دانشگاه صنعتی شریف به میشیگان آمده بودند، پیشنهاد کردند که برای دو سال به ایران بیایم. وسوسه شدم! چون انگار ایران برایم غریب نبود. عمو بزرگ عاشق ایران بودند و من همیشه نزدشان می‌رفتم تا برایم شعر فارسی و به‌ویژه شاهنامه بخوانند، اما

^۱Mumbai ^۲Mahalanobis ^۳Purdue

من باور دارم ملتی که آمار و ارقام را درک نمی‌کند، پیشرفت نخواهد کرد. مدتی است دوستان آمار از عمومی کردن دانش آمار صحبت می‌کنند، اما به نظرم هنوز به نتیجه کافی نرسیده‌اند. به عقیده من دلیل آن این است که، اکثراً باور دارند که آمار یک زیررشته ریاضی است و بس. اما به گمانم دانش عمومی آمار فراتر از دانش عمومی ریاضی است. چهل سال پیش، پسر خواهرم در آمریکا که هشت سال سن داشت با غرور به من گفت قد من در ۹۵ امین صدک است. امروزه مردم ایران به خاطر یارانه‌ها با واژه صدک آشنا شده‌اند، اما هنوز بسیاری معنی آن را درک نمی‌کنند. دانش آماری شامل آشنایی با شاخص‌های آماری نیز است. لازم نیست شخصی کارشناس اقتصاد باشد تا بداند که کم‌شدن تورم باعث کم‌شدن قیمت نمی‌شود. باید دانش‌آموزان نیز با این مفاهیم تا حدودی آشنا شوند، البته آموزش احتمال در مدرسه‌ها نیز ایراداتی دارد. برای مثال، همه قبول دارند که در آذرماه امسال یکی از دو رویداد رخ می‌دهد: در کل ماه اصلاً باران نمی‌بارد یا دست کم یک روز بارانی خواهیم داشت. اکنون بی‌سوادترین شهروند ایران می‌داند که احتمال این رویدادها با هم برابر نیستند؛ به عبارت دیگر دانش عمومی مردم در این باره خوب است. اما لابد ارائه تعریف نادرست در مدرسه باعث می‌شود که بیشتر دانشجویان سال اول اعتقاد داشته باشند که اگر یک آزمایش به تنها دو رویداد منجر شود، احتمال هریک از این رویدادها برابر نیم است. چالش‌ها زیاد است اما امیدوارم اهمیت آمار بیش از پیش در ایران روشن شود.

از راست: شادروان بتول باقری (همسر دکتر رجبعلی پور)، دکتر تاتا و دکتر زهرا گویا

مصاحبه رابط کمیته بانوان انجمن ریاضی ایران با خانم دکتر تاتا

از خانم دکتر تاتا که این افتخار را به ما دادند که چند دقیقه‌ای در خدمت ایشان باشیم، تشکر کرده و سؤالاتی را از ایشان می‌پرسیم.

کشور خودی هم نبود. بالاخره با استدلال اینکه ایران در راه هند است، پیشنهاد دکتر انواری را پذیرفتم و در شهریورماه سال ۱۳۵۱ به ایران وارد شده و در دانشگاه صنعتی شریف مشغول به کار شدم. هنوز دو سال نگذشته بود که تصمیم گرفتم شهروند ایران شوم.

سیزدهمین کنفرانس آمار، دانشگاه شهید باهنر کرمان، ۱۳۹۵

آن زمان مدیریت موسسه آموزش عالی آمار در حال تغییر بود و به‌ویژه خواستند برنامه درسی را به‌روزرسانی کنند. من این کار را قبول کردم و برنامه پیشنهادی خود را به تأیید سازمان برنامه و بودجه رساندم. سپس در آنجا هم مشغول به تدریس شدم. در سال ۱۳۵۴ وارد مدرسه عالی برنامه‌ریزی و کامپیوتر، و در سال ۱۳۵۶ وارد دانشگاه آزاد ایران شدم. کار در دانشگاه آزاد ایران با تدریس در دانشگاه‌های دیگر ایران فرق داشت، چرا که استادان با دانشجویان روبه‌رو نمی‌شدند، اما برای ایشان جزوهای خودآموز می‌نوشتند. این جزوه‌ها در مراکز مربوطه در نقطه‌های گوناگون ایران پخش می‌شدند. البته در این مراکز برای کمک به دانشجو مربیانی نیز وجود داشت. بعد از انقلاب هم با توافق مرکز نشر دانشگاهی این فعالیت را ادامه دادیم، اما متأسفانه بعدها دیگر از جزوه‌ها استفاده نشد. بعد از انقلاب اسلامی، دانشگاه آزاد ایران در دانشگاه علامه طباطبایی ادغام شد.

تا آن زمان بیشتر از ده سال می‌شد که ایران بودم، اما به‌جز درس‌های مقدماتی آمار، همواره درس‌های ریاضی تدریس می‌کردم. بیشتر دانشگاه‌های ایران بخش آمار نداشتند و به‌نظر من به این رشته اهمیت لازم داده نمی‌شد و بیشتر اوقات حتی مدرسین درس‌های پایه آمار، اعضای بخش‌های گوناگون بودند که هیچ مدرک آمار نداشتند. دانشگاه شهید باهنر کرمان به متخصص آمار نیاز داشت و من در بهمن سال ۱۳۶۶ به‌عنوان مأمور به کرمان رفتم و در اردیبهشت سال ۱۳۷۴ کلاً به آنجا منتقل شدم. در همان زمان بخش آمار در دانشگاه تشکیل شد و از این بابت خوشحالی من حد و مرز نداشت.

شهریور برگزار شد که البته الان هر سال کنفرانس ریاضی در شهریور برگزار می‌شود. یک سال که کنفرانس در زاهدان و در فروردین ماه بود، کنفرانس دو میهمان خارجی داشت. یکی از انگلستان و دیگری از هند بود. ایشان تا ۱۳ فروردین تهران بودند و در ۱۳ فروردین به دربند تهران رفتیم. برای آن دو نفر خیلی جالب بود که با وجود جنگ و بمباران این تعداد مردم، به دربند آمده بودند که البته این موضوع برای ما تعجبی نداشت، چون می‌گفتیم که مردم در روز ۱۳ فروردین نمی‌توانند در خانه بمانند، ولی آن‌ها تعجب کردند!

اهدایی به خانم دکتر تاتا از طرف کمیته بانوان انجمن

- خانم دکتر، شما یکی از پشتیبانان کمیته بانوان انجمن ریاضی هستید. فعالیت‌های کمیته بانوان را چه‌طور ارزیابی می‌کنید؟
من از ریز فعالیت‌ها اطلاع ندارم. گروه‌هایی که در شبکه‌های اجتماعی تشکیل داده‌اند و فعالیت‌ها را اطلاع‌رسانی می‌کنند، قابل تحسین است و انشاءالله با تلاش و همفکری، کارهای خوبی را انجام داده و موفق باشند.

- در پایان، اگر صحبتی دارید بفرمایید.

نه من صحبتی ندارم. فقط این را بگویم که در سیزدهمین کنفرانس ریاضی که در کرمان برگزار شد، من هم ثبت‌نام کرده بودم. ولی نتوانستم شرکت کنم. آن موقع دانشگاه‌ها تعطیل بود و من در مرکز آمار بودم. یک روز برای من یک پاکت پستی آمد که داخل آن یک چک بود. پول ثبت‌نام کنفرانس را برگردانده بودند. فکر کنم این موضوع، در ایران و همه دنیا بی‌سابقه است.
- از وقتی که گذاشتید تشکر می‌کنم.
- لطف دارید.

گزارشی از آیین نکوداشت دکتر ماه‌بانو تاتا

مراسم نکوداشت استاد پیش‌کسوت آمار و مادر علم آمار ایران، دکتر

- خانم دکتر، برای شروع اگر صحبتی دارید، بفرمایید.
سلام. خیلی خوشحالم و تشکر می‌کنم که این مصاحبه را ترتیب دادید.

- خانم دکتر، شما دو سال عضو شورای اجرایی انجمن ریاضی بودید. چه خاطره‌ای از آن زمان دارید؟

من واقعاً از آن دوران خاطره خاصی ندارم. یک دوره عضو اصلی و یک دوره عضو علی‌البدل بودم. وقتی که عضو علی‌البدل بودم، ساکن تهران بودم و با دعوت انجمن، جلسات را مرتب شرکت می‌کردم. آن دوره‌ای که در کرمان بودم، سفر به تهران و شرکت در جلسات انجمن که باعث می‌شد چهارشنبه‌ها با اتوبوس به تهران رفته و جمعه برگردیم را هنوز یادم است.

- اگر خاطره‌ای از کنفرانس‌های ریاضی که در آن شرکت کرده‌اید دارید، بفرمایید.

من تقریباً تمام کنفرانس‌های ریاضی را تا قبل از اینکه انجمن آمار از انجمن ریاضی جدا شود، شرکت می‌کردم. بعد از آن، فقط در کنفرانس آمار شرکت می‌کردم. کنفرانس‌های قبل از انقلاب را هم به‌خاطر دارم. حدود شش ماه بعد از آمدن من به ایران در کنفرانس ریاضی شرکت کردم که به‌گمانم در دانشگاه تهران بود. کنفرانس بعدی شیراز بود. کنفرانس خیلی مجلل و خوبی بود. خیلی به من خوش گذشت. چون تازه به ایران آمده بودم، همه چیز برای من نو بود. تعداد زیادی از مسافران هواپیما از ریاضی‌دانان و خانواده‌هایشان بود که ما شوخی می‌کردیم که خدای ناکرده اگر این هواپیما سقوط کند، در ایران هیچ ریاضی‌دانی نمی‌ماند!

جمعی از شرکت‌کنندگان در نکوداشت

جالب است که انجمن ریاضی حتی بعد از انقلاب با همّت تمام، همه سال‌ها کنفرانس ریاضی را برگزار کرد. هر سال کنفرانس در فروردین برگزار می‌شد و یک سال به‌خاطر بمباران، کنفرانس در

دوستان خانم دکتر به صورت مجازی در مراسم شرکت کرده بودند. در ابتدای این مراسم نماهنگی به رسم یادبود از زنده‌یادان و بنیان‌گذاران دانشگاه شهید باهنر کرمان (مرحوم مهندس افضل پور و همسرشان بانو فاخره صبا) پخش گردید. سپس دکتر محمدعلی یعقوبی رئیس محترم دانشکده ریاضی و رایانه نکاتی در رابطه با خانم دکتر تاتا و سال‌های فعالیت ایشان در دانشکده، بیان نمودند.

در ادامه این مراسم، آقای دکتر غلامرضا محتشمی از اعضای هیئت علمی دانشگاه فردوسی مشهد، به صورت برخط به سخنرانی در مورد فعالیت سال‌های ابتدایی حضور خانم دکتر تاتا در ایران و برخی ویژگی‌های شخصیتی ایشان از نگاه اساتید و دانشجویان ایشان پرداختند. سپس دکتر ماشاالله ماشین‌چی، استاد بازنشسته بخش آمار سخنانی در مورد فعالیت‌ها و تلاش‌های دکتر ماه‌بانو تاتا از زمان حضور ایشان در کرمان و دانشگاه شهید باهنر کرمان پرداختند. در ادامه این مراسم، سرکار خانم دکتر ماه‌بانو تاتا دیدگاه‌های خود را بیان نمودند و در انتهای مراسم هدایایی از طرف کمیته بانوان انجمن ریاضی ایران، دانشکده، همکاران و انجمن علمی دانشجویی آمار به همراه لوح تقدیر به خانم دکتر ماه‌بانو تاتا اهدا شد.

* دانشگاه شهید باهنر کرمان

ماه‌بانو تاتا روز یکشنبه، ۱۸ اردیبهشت ۱۴۰۱ به صورت حضوری و مجازی در آمفی‌تئاتر ماهانی و با همکاری دانشکده ریاضی و رایانه، بخش آمار و انجمن علمی دانشجویی آمار دانشگاه شهید باهنر کرمان برگزار شد.

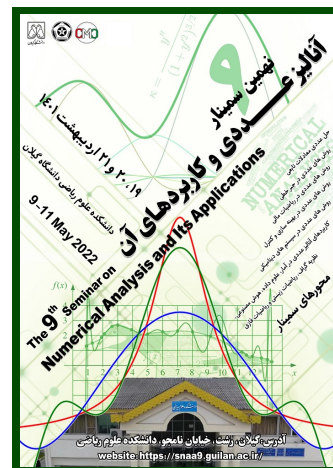

خانم دکتر تاتا در کنار آقای دکتر یوسف بهرامپور

در این مراسم برخی از اعضای هیئت علمی دانشکده و همچنین برخی از اعضای هیئت علمی بازنشسته دانشکده به همراه جمعی از دانشجویان و خانواده‌های محترم اساتید حضور داشتند و سایر

گزارش «نهمین سمینار آنالیز عددی و کاربردهای آن»

جعفر بی‌آزار* (دبیر علمی سمینار)

نهمین سمینار آنالیز عددی و کاربردهای آن از ۱۹ تا ۲۱ اردیبهشت ۱۴۰۱ در دانشکده علوم ریاضی دانشگاه گیلان و به صورت مجازی و با حمایت ۹ عضو کمیته اجرایی و ۲۳ عضو کمیته علمی در بستر اسکای روم برگزار شد.

تعداد ۷۶ مقاله به این سمینار ارسال شده بود که پس از تعیین دبیران مسئول و داوری دقیق، ۶۵ مقاله برای ارائه به صورت برخط پذیرفته شد.

مراسم افتتاحیه سمینار، با خوش‌آمدگویی آقای دکتر اسماعیل عزیزپور، رئیس دانشکده علوم ریاضی دانشگاه گیلان آغاز شد. سپس دبیر علمی سمینار، آقای دکتر جعفر بی‌آزار، حضور شرکت‌کنندگان را گرمی داشته و ضمن خیرمقدم، از برگزارکنندگان سمینار قدردانی کرد. ایشان در مورد ضرورت برگزاری سمینارهای تخصصی و به‌ویژه سمینار آنالیز عددی و کاربردهای آن سخنانی را ایراد کردند. همچنین با قدردانی از اعضای محترم کمیته علمی و داوران گرمی به معرفی سخنرانان و کارگاه‌هایی که در این سمینار برگزار می‌شود، پرداخت.

سخنرانان کلیدی: دکتر میکل بنزی (سمت راست) و دکتر مسعود حجاریان

در این سمینار آقای دکتر ادوارد کانس^۱ از دانشگاه کالیفرنیا آمریکا، آقای دکتر میکل بنزی^۲ از اسکولا نورماله سوپریوره^۳ ایتالیا

و آقای دکتر مسعود حجاریان از دانشگاه شهید بهشتی، به عنوان سخنرانان کلیدی دعوت شده بودند که سخنرانی آقای دکتر کانس^۱ به خاطر کسالت ایشان برگزار نشد. عناوین سخنرانی‌های کلیدی به شرح زیر بود:

1. Michele Benzi, Solving linear systems of the form $(A + \gamma UU^T)x = b$,
2. Masoud Hajarian, Recent developments in tensor computations and multilinear algebra.

همچنین، دو کارگاه توسط آقای دکتر علی فروش باستانی از دانشگاه دانشگاه تحصیلات تکمیلی در علوم پایه زنجان با عنوان «معرفی مدل‌های مبتنی بر معادلات دیفرانسیل کسری تصادفی در ریاضیات مالی» و آقای دکتر علی مس‌فروش از دانشگاه صنعتی شاهرود با عنوان «معرفی و آشنایی با نرم‌افزار FEniCS» برگزار شد. لازم به ذکر است از سخنرانی‌های کلیدی و کارگاه‌های برگزار شده، استقبال خوبی به عمل آمد. همچنین در زمان برگزاری کارگاه‌ها، هیچ ارائه دیگری برگزار نمی‌شد، و علاقه‌مندان به کارگاه‌ها می‌توانستند از سایر سمینارها نیز بهره ببرند.

تعدادی از اعضای گروه اجرایی: از راست، دکتر میخک پلکویی، نسیم مداح شریعتی، دکتر محمدرضا یاقوتی (دبیر اجرایی)، سید ارسلان سجادی، حامد ابراهیمی

در اختتامیه سمینار، دبیر اجرایی سمینار، آقای دکتر محمدرضا یاقوتی، ضمن تشکر از حمایت مسئولان محترم دانشگاه گیلان، شرکت‌کنندگان محترم و دانشجویانی که در برگزاری این سمینار فعال بودند، به معرفی تعدادی از چهره‌های علمی و ادبی استان، همچون دکتر فضل‌الله رضا، دکتر محمدعلی مجتهدی گیلانی، دکتر محمد معین و دکتر حسن اکبرزاده پرداختند.

* دانشگاه گیلان

¹Edward Kansa ²Michele Benzi ³Scuola Normale Superiore

گزارش «هفتمین همایش ریاضیات و علوم انسانی»

محمد جلوداری ممقانی* (دبیر علمی همایش)

مقاله بود، ۵۵ مقاله از ۷۴ مقاله دریافتی مجوز ارایه دریافت کرد که ۲۴ تایی آن‌ها به صورت شفاهی و بقیه به صورت پوستر ارایه شد. مقرر شده است که بهترین مقالات به انتخاب هیئت داوران در لیست داوطلبان جایزه نجومی قرار گیرند و نیز پس از داوری علمی جهت چاپ به نشریه

Journal of Mathematics and Modeling in Finance

از نشریات پژوهشی دانشگاه علامه طباطبائی معرفی شوند. سخنرانان مدعو این همایش و عنوان‌های سخنرانی آن‌ها، عبارتند از:

۱. دکتر حسن امیدی فیروزی، دانشگاه لیورپول، انگلستان، عنوان سخنرانی:

Fraud Detection in Financial Institutions: From classical approaches to AI/ML-based approaches,

۲. دکتر حسین سهرابی وفا، بازار سرمایه، تهران، عنوان سخنرانی: کاربرد ریاضیات در بازار سرمایه،

۳. دکتر مهدی گلدانی، دانشگاه سبزوار، عنوان سخنرانی: چالش کمی‌سازی در علوم انسانی و پاسخ‌های ریاضیات به آن،

۴. دکتر صابر جعفروند آذر، بورس اوراق بهادار تهران، عنوان سخنرانی: رویکرد تعدیلی اپیستمولوژی ریسک در مهندسی مالی،

۵. دکتر سیدمحمد مهدی کاظمی، دانشگاه خوارزمی، عنوان سخنرانی:

A De-singularized RBFs Approach to Estimate the Probability of Default under a Regime-Switching Synchronous-Jump

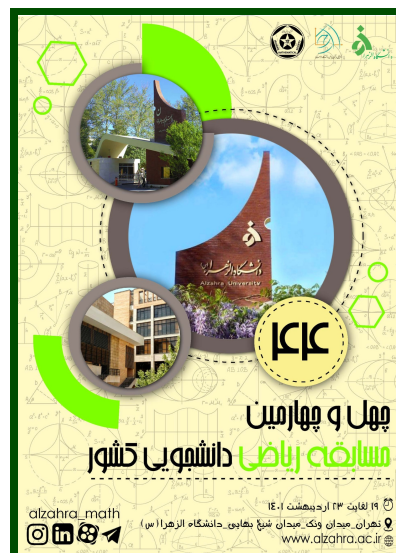
* دانشگاه علامه طباطبائی

هفتمین همایش ریاضیات و علوم انسانی در تاریخ‌های ۲۱ و ۲۲ اردیبهشت سال جاری در دانشکده ریاضی دانشگاه علامه طباطبائی به صورت ترکیبی با شرکت بیشتر از ۱۵۰ نفر از اساتید، دانشجویان، و فعالان بازار سرمایه، و با حمایت‌های معنوی انجمن ریاضی ایران، پژوهشکده بیمه، بورس اوراق بهادار تهران، انجمن آمار ایران، و فرا بورس برگزار شد. همایش روز اول به طور کامل و روز دوم تا ساعت ۱۶ به صورت برخط و مراسم اختتامیه همراه با دو سخنرانی در آمفی تئاتر دانشکده زیبای اقتصاد به صورت حضوری برگزار شد. لازم به ذکر است که گروه ریاضی برای شناخت دانشجویان دوره کرونا خواستار برگزاری حضوری مراسم اختتامیه بود. این تنها فرصتی بود که می‌شد با دانشجویانی از دوره همه‌گیری کرونا چهره‌به‌چهره آشنا شد. در این همایش که مقدمات برگزاری آن از اوایل مهر ۱۴۰۰ فراهم شده بود و درگاه پذیرش مقاله از بهمن ۱۴۰۰ آماده دریافت

گزارش «چهل و چهارمین مسابقه ریاضی دانشجویی کشور»

بیژن احمدی کاکاوندی* (رئیس کمیته علمی)

دانشجویی رخ داده است. به علاوه، به همین دلیل این بار تمام فرایند رسیدگی به اعتراضات به صورت غیرحضوری و به کمک بسترهای مجازی صورت گرفت که همکاران دانشکده ریاضی دانشگاه الزهراء کانال‌های آن را در اختیار کمیته علمی و کمیته تصحیح قرار داده بودند. سرانجام، تفاوت دیگر در این بود که در این دوره به شکلی استثنایی و بنابر مصوبه شورای اجرایی انجمن به دانش‌آموختگان محترم دوره کارشناسی ریاضی که در سال‌های ۱۳۹۸ یا ۱۳۹۹ فارغ‌التحصیل شده بودند و به دلیل برگزار نشدن مسابقه در این دو سال امکان حضور در مسابقه را پیدا نکرده بودند، اجازه داده شد که در یک بخش مجزا و به شکل انفرادی در مسابقه چهل و چهارم شرکت کنند.

خانم دکتر سلطانخواه

در مجموع ۱۲۲ دانشجو در قالب ۲۸ تیم، ۲ دانشجوی کارشناسی به صورت انفرادی و ۲۲ دانش‌آموخته ریاضی در چهل و چهارمین مسابقه ریاضی دانشجویی کشور شرکت کردند. از این تعداد ۶۲ دانشجو در دانشگاه الزهراء تهران و سایرین در ۱۷ دانشگاه دیگر به رقابت پرداختند. کمیته علمی، کمیته تصحیح و کمیته اجرایی در طول مسابقه همگی در دانشکده علوم ریاضی دانشگاه الزهراء حاضر بودند و به انجام امور مسابقه می‌پرداختند. مسابقه ساعت ۹ تا ۱۳ روزهای ۱۹ و ۲۰ اردیبهشت برگزار و بلافاصله کار تصحیح اوراق شروع شد. برای اینکار هر کدام از رابطان محترم تمام برگه‌های داوطلبان مرکز خود را اسکن و برای کمیته علمی ارسال کردند. اصل برگه‌ها نیز به آدرس انجمن پست شد. در دانشگاه الزهراء، از همه برگه‌های هر ۱۴۶ دانشجو هر کدام دو بار کپی گرفته شد. برگه‌های اصلی آرشیو و برگه‌های کپی شده برای تصحیح به کمیته تصحیح داده شد.

بنابر روال معمول هر سؤال توسط دو نفر تصحیح و در نهایت

شرایط ویژه همه‌گیری ویروس کوید ۱۹ مسابقه ریاضی دانشجویی کشور را نیز همچون بسیاری از فعالیت‌های اجتماعی و علمی دیگر تحت تأثیر خود قرار داد و موجب یک وقفه دوساله در برگزاری منظم آن شد. اما سرانجام، و به رغم اینکه محدودیت‌های مرتبط با این بیماری هنوز به طور کامل پایان نیافته بود، چهل و چهارمین مسابقه ریاضی کشور به شکلی که به ناگزیر در اجرا اندکی متفاوت از روال همیشگی بود، در روزهای ۱۹ تا ۲۳ اردیبهشت‌ماه سال ۱۴۰۱ همزمان در دانشگاه الزهراء تهران و ۱۷ دانشگاه دیگر در سراسر کشور به صورت حضوری برگزار شد. اولین تفاوت این دوره با دوره‌های قبل در همین تعدد مراکز آزمون بود که باعث می‌شد دانشجویان شرکت‌کننده نه بر اساس دانشگاه محل تحصیل خود بلکه بر اساس نزدیک‌ترین دانشگاه به محل اقامت خود توزیع شوند و به این ترتیب تا حد ممکن از هر نوع تجمع غیرضروری اجتناب شود. بدون تردید این شکل اجرا بدون کمک و همراهی صمیمانه و بی‌دریغ رابطان محترم انجمن در این ۱۷ دانشگاه انجام شدنی نبود. تفاوت دیگر در شیوه انتخاب سؤالات در این دوره بود زیرا برخلاف روال معمول، جلسه انتخاب سؤال با حضور سرپرستان محترم عملاً امکان‌پذیر نبود. بنابراین کمیته علمی از ابتدا هر ۱۲ سؤال را که در سه موضوع آنالیز، جبر و ابتکاری و در چهار سطح دشواری طرح شده بود، مشخص کرد. به دلیل محدودیت‌های ناشی از همه‌گیری کرونا مشابه همین وضعیت در المپیادهای بین‌المللی و نیز در مسابقه ریاضی جهانی

مدال برنز و سه نفر هم موفق به اخذ دیپلم افتخار شدند که برای همه این عزیزان آرزوی سلامت و موفقیت در ادامه مسیر حرفه‌ای‌شان را داریم.

به لطف آقای دکتر باقری مقدم سرپرست قائم مقام بنیاد ملی نخبگان و آقای دکتر موحد معاون آینده‌سازان این بنیاد، در این دوره مبلغ دو میلیارد ریال کمک نقدی به مسابقه اعطاء شد که بخش عمده آن به صورت جایزه نقدی به مدال‌آوران تقدیم و اندکی هم صرف هزینه‌های مسابقه شد.

در پایان، مایلم به‌طور ویژه از خانم‌ها دکتر سلطانخواه، رئیس محترم دانشکده، دکتر گنجی صفار، دبیر اجرایی مسابقه، دکتر تجویدی، معاون اجرایی و پژوهشی دانشکده و خانم احمدی، کارشناس دانشکده علوم ریاضی دانشگاه الزهراء که از هیچ تلاشی برای برگزاری هر چه بهتر مسابقه دریغ نکردند صمیمانه تشکر و قدردانی کنم. با اینکه فرصت بسیار کمی برای آماده‌سازی در اختیار این عزیزان بود، امور اجرایی مسابقه به بهترین شکل انجام شد. همچنین از رئیس محترم انجمن ریاضی، آقای دکتر صالح مصلحیان تشکر می‌کنم که با پیگیری و دلسوزی فراوان راهنمایی‌ها و کمک‌های فکری و اجرایی ارزنده‌ای انجام دادند. از آقای دکتر امید نقشینه‌ارجمند، همکار عزیز ما در دانشگاه صنعتی امیرکبیر، نیز صمیمانه تشکر می‌کنم که برای گرفتن حمایت مالی برای مسابقه تلاش بسیار زیادی انجام دادند و خوشبختانه کوشش ایشان موفقیت‌آمیز بود. در نهایت از کارشناسان محترم و کاربلد انجمن ریاضی ایران خانم‌ها: اکرم صادقی، زهرا بختیاری و مولود بیات، کمال تشکر و امتنان را دارم. در این دوره، علاوه بر زحمات همیشگی برگزاری مسابقه ریاضی، عملاً زحمت بخش بزرگی از امور اجرایی مربوط به دانشجویان غیر تهرانی هم بر دوش این عزیزان بود. همکاران من در کمیته علمی و کمیته

نمره داوطلبان به خود ایشان یا سرپرستان محترم تیم‌ها اطلاع داده شد. در سامانه‌ای که برای فرایند رسیدگی به اعتراضات در نظر گرفته شده بود، سرپرستان یا داوطلبانی که به صورت انفرادی شرکت کرده بودند، ابتدا نوبت گرفته و سپس رسیدگی به اعتراضات در شش اتاق مجازی و به صورت گفتگوی رو در روی مصححین، معترضین و گاهی اعضای کمیته علمی انجام شد. برای این کار از قبل برگه تمام دانشجویان اسکن گرفته شده و در دسترس بود. با اینکه اجرای مسابقه به این شکل لطف همیشگی را نداشت و محدودیت‌های فراوانی ایجاد می‌کرد اما برخی از جنبه‌های آن، از جمله فرایند رسیدگی به اعتراضات و نیز جلسات کمیته علمی که در طول شش ماه و از طریق کانال‌های مجازی انجام می‌گرفت، تجربه ارزشمندی بود که چه‌بسا در آینده هم به شکلی مورد استفاده قرار بگیرد.

آقای دکتر موحد (معاون آینده‌سازان بنیاد ملی نخبگان)

نهایتاً از ساعت ۱۷ روز جمعه ۲۳ اردیبهشت مراسم اختتامیه در دانشگاه الزهراء با حضور سرکار خانم دکتر حق‌بین سرپرست محترم دانشگاه، سرکار خانم دکتر سلطانخواه، رئیس محترم دانشکده علوم ریاضی، آقای دکتر موحد معاون آینده‌سازان بنیاد نخبگان، آقایان دکتر ممقانی و دکتر ایرانمنش از اعضای شورای اجرایی انجمن، همکاران پرتلاش و زحمتکش کمیته اجرایی، تعدادی از اعضای کمیته علمی، کمیته تصحیح، سرپرستان و برخی دانشجویان محترم شرکت کننده برگزار شد. در مراسم اختتامیه ویدیوی سخنرانی آقای دکتر صالح مصلحیان رئیس محترم انجمن نیز برای حاضرین پخش شد. کل مراسم از طریق اینترنت به صورت زنده پخش می‌شد و علاقه‌مندان مراسم را پیگیری می‌کردند. در این دوره، دو مدال طلا، شش مدال نقره، ۲۱ مدال برنز و ۲۳ دیپلم افتخار توزیع گردید. همچنین در میان دانش‌آموختگان محترم دو نفر مدال نقره، دو نفر

(دانشگاه اصفهان)، مسعود شفایی ابر (پژوهشگاه دانش‌های بنیادی).

رابطان انجمن ریاضی ایران

خانم دکتر زیبا فاضل‌پور (دانشگاه اصفهان)، خانم دکتر ترانه تجویدی (دانشگاه الزهرا)، آقای دکتر محسن کیان (دانشگاه بجنورد)، آقای دکتر محمدحسین جعفری (دانشگاه تبریز)، آقای دکتر اصغر قربانی (دانشگاه فردوسی مشهد)، آقای دکتر قدیر صادقی (دانشگاه حکیم سبزواری)، آقای دکتر سعید رسولی (دانشگاه خلیج فارس)، آقای دکتر علی عطاییگی (دانشگاه رازی)، آقای دکتر سینا هدایت (دانشگاه شهید باهنر کرمان)، آقای دکتر محمدرضا عبودی (دانشگاه شیراز)، آقای دکتر محمدعلی اردلانی (دانشگاه کردستان)، آقای دکتر ماشاءله میتن‌فر (دانشگاه مازندران)، خانم دکتر مرضیه شمس‌یوسفی (دانشگاه گیلان)، آقای دکتر مهدی کرمی (دانشگاه ولی‌عصر رفسنجان)، آقای دکتر مجتبی بهرامیان (دانشگاه کاشان)، آقای دکتر مهرداد نامداری (دانشگاه شهید چمران اهواز)، آقای دکتر علیرضا الفتی (دانشگاه یاسوج) و آقای دکتر مجید کریمی (دانشگاه هرمزگان).

نتایج تیمی

۱. دانشگاه صنعتی شریف	۴. دانشگاه تهران
۲. دانشگاه فردوسی مشهد	۵. دانشگاه صنعتی امیرکبیر
۳. دانشگاه شیراز	

تصحیح هم همانند همیشه بدون هیچ چشمداشت مادی و صرفاً با انگیزه‌های معنوی به انجام وظیفه پرداختند که از همه آنان تشکر و قدردانی می‌کنم. امیدوارم با سپری شدن دوران تلخ کرونا در سال آینده شاهد برگزاری چهل و پنجمین دوره مسابقه ریاضی دانشجویی کشور به روال سابق و با نشاط و کیفیت بیشتر و بهتری باشیم.

کمیته علمی

آقایان: بیژن احمدی کاکاوندی (دانشگاه شهید بهشتی)، دکتر محمدرضا ودادی (دانشگاه صنعتی اصفهان)، دکتر حسام‌الدین رجبزاده (پژوهشگاه دانش‌های بنیادی)، دکتر علی طاهرخانی (دانشگاه تحصیلات تکمیلی علوم پایه زنجان)، دکتر عرفان صلواتی (دانشگاه صنعتی امیرکبیر)، دکتر حمیدرضا دربیدی (دانشگاه جیرفت)، دکتر جواد ابراهیمی بروجنی (دانشگاه صنعتی شریف).

کمیته تصحیح

آقایان: دکتر رضا کهکشان (دانشگاه کاشان)، دکتر محرم ایرد موسی (دانشگاه شهید بهشتی)، علی پرتوفرد (پژوهشگاه دانش‌های بنیادی)، امین‌السادات طالبی (پژوهشگاه دانش‌های بنیادی)، دکتر اصغر دانشور (دانشگاه الزهرا)، یزدان بهرام‌نسبت (دانشگاه صنعتی شریف)، دکتر کامران دیوانی‌آذر (دانشگاه الزهرا)، دکتر ابولقاسم لاله (دانشگاه الزهرا)، دکتر داریوش بهمردی (دانشگاه الزهرا)، دکتر مهدی حق‌شناس (دانشگاه صنعتی شریف)، دکتر علی مرادزاده‌دهکردی

جمعی از برگزیدگان چهل و چهارمین مسابقه ریاضی دانشجویی کشور

نتایج انفرادی

۱. جواد فرخ‌نژاد	دانشگاه صنعتی شریف	طلا
۲. امیرعباس محمدی	دانشگاه صنعتی شریف	طلا
۳. سهند محمودیان	علم و صنعت ایران	نقره
۴. امیرحسین دالوند	دانشگاه شیراز	نقره
۵. شیما عادل	دانشگاه شهید بهشتی	نقره
۶. مبینا عظیمی	دانشگاه صنعتی شریف	نقره
۷. سیدعلیرضا طبیب‌پور	دانشگاه صنعتی شریف	نقره
۸. احسان کفشدار گوهرشادی	دانشگاه فردوسی مشهد	نقره
۹. اسید حسینی پرویز	دانشگاه شهید باهنر کرمان	برنز
۹. سهیل حقیقی	دانشگاه صنعتی امیرکبیر	برنز
۱۰. امیریاسین خراشادی‌زاده	دانشگاه فردوسی مشهد	برنز
۱۱. محمدمعین یوسفیان	دانشگاه کاشان	برنز
۱۱. نرگس شاولی	دانشگاه خوارزمی	برنز
۱۲. نیوشا کریمی	دانشگاه تهران	برنز
۱۳. سروش رضایی	دانشگاه صنعتی شریف	برنز
۱۴. پرهام شادمان	دانشگاه شهید باهنر کرمان	برنز
۱۵. امیر ارسلان بادی‌پا	دانشگاه خوارزمی	برنز
۱۶. دانیال کاظم‌لو	دانشگاه صنعتی امیرکبیر	برنز
۱۷. وحید طاهری بروجنی	دانشگاه اصفهان	برنز
۱۸. پارسا تسبیح‌گو	دانشگاه تهران	برنز
۱۹. محمدرضا معتبر	دانشگاه تهران	برنز
۲۰. بهار باقری	دانشگاه تهران	برنز
۲۱. محمدمهدی کورانی‌فر	دانشگاه تهران	برنز
۲۲. بهنام باغبان‌پور	دانشگاه شیراز	برنز
۲۲. محمدحسین اصفهانیان	دانشگاه صنعتی اصفهان	برنز
۲۳. علی فرسادمهر	دانشگاه صنعتی امیرکبیر	برنز
۲۳. امین انوری سرور	دانشگاه شهید بهشتی	برنز
۲۴. مهدی شفیعی	دانشگاه خوارزمی	برنز
۲۵. احد علیزاده	دانشگاه خوارزمی	برنز

نتایج دانش‌آموختگان

زهرا محمدی خان قشلاقی	دانشگاه صنعتی امیرکبیر	نقره
علی زمانی	دانشگاه شاهد	نقره
ماجد حمادی	دانشگاه صنعتی اصفهان	برنز
عارف اسمعیلی	دانشگاه تبریز	برنز

سؤالات چهل و چهارمین مسابقه

۱. فرض کنید A و B به ترتیب ماتریس‌های $m \times n$ و $n \times m$ با درایه‌های حقیقی باشند. اگر AB خودتوان و BA قطری باشد، نشان دهید BA نیز خودتوان است.

(ماتریس T را خودتوان گوئیم هرگاه $T^T = T$.)

۲. نشان دهید تابع $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ با ویژگی زیر وجود ندارد.
«برای هر دنباله همگرایی $\{a_i\}_{i=1}^{\infty}$ از اعداد حقیقی با جملات متمایز، دنباله $\{f(a_i)\}_{i=1}^{\infty}$ به هیچ عدد حقیقی همگرا نیست»

۳. فرض کنید $f: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}$ یک تابع چندجمله‌ای n متغیره با ضرایب حقیقی باشد به گونه‌ای که درجه‌ی هر متغیر در f حداکثر ۱ است. قرار دهید

$$Q = \{(x_1, \dots, x_n) \mid x_1, \dots, x_n \in [0, 1]\}.$$

نشان دهید نقطه‌ای مانند b در $\mathbb{R}^n$ موجود است که هر کدام از درایه‌های آن ۰ یا ۱ هستند و به ازای هر $x = (x_1, \dots, x_n)$ در Q داریم $|f(b)| \geq |f(x)|$.

۴. فرض کنید $\{a_i\}_{i=1}^{\infty}$ دنباله‌ای از اعداد حقیقی نامنفی باشد به طوری که $\sum_{i \in \mathbb{N}} a_i < \infty$. می‌دانیم برای حداکثر تعداد شمارایی از زیرمجموعه‌های ناتهی اعداد طبیعی مثل A ، $\sum_{i \in A} a_i$ عددی گنگ است. ثابت کنید اعضای این دنباله از جایی به بعد برابر صفر هستند.

۵. فرض کنید G یک گروه و T و C زیرگروه‌های آن باشند به طوری که $G = CT$. اگر T متناهی، C دوری نامتناهی و $T \neq N_G(T)$ ، ثابت کنید $G/Z(G)$ متناهی است.

۶. مجموعه‌ی Δ را متشکل از تمام نقاط به صورت (p_1, p_2, p_3) تعریف کنید که p_i ها اعداد حقیقی نامنفی باشند و $p_1 + p_2 + p_3 = 1$. فرض کنید v_1, v_2, v_3 سه بردار در $\mathbb{R}^3$ باشند که در بین آنها، v_1 بیشترین طول اقلیدسی را دارد. اگر نقطه‌ی (p_1, p_2, p_3) به طور تصادفی با توزیع یکنواخت از Δ انتخاب شود، ثابت کنید به ازای هر عدد c در بازه‌ی $(\frac{1}{4}, \frac{1}{2})$ داریم $\mathbb{P}(\|p_1 v_1 + p_2 v_2 + p_3 v_3\| \leq c \|v_1\|) \leq 4c$.

(منظور از $\mathbb{P}(A)$ احتمال رخ دادن پیشامد A و منظور از $\|w\|$ طول اقلیدسی بردار w است.)

۱۰. اعداد طبیعی t و k داده شده‌اند. فرض کنید $A_1, \dots, A_{t+1}$ زیرمجموعه‌هایی متمایز و k -عضوی از مجموعه‌ی $\{1, 2, \dots, n\}$ باشند. فرض کنید $\mathcal{F}$ خانواده‌ای از زیرمجموعه‌های k -عضوی $\{1, 2, \dots, n\}$ است به طوری که هر عضو $\mathcal{F}$ حداکثر با $t-1$ تا از A_i ‌ها اشتراک ندارد. برای n به اندازه‌ی کافی بزرگ، ثابت کنید

$$|\mathcal{F}| \leq \binom{n}{k} - \binom{n - \lfloor \frac{(t+1)k}{t} \rfloor}{k}.$$

۱۱. زیرمجموعه‌ی A از یک حلقه‌ی R را پوچ‌گرا می‌نامیم هرگاه به ازای هر دنباله‌ی $a_1, a_2, \dots$ در A عدد طبیعی n موجود باشد که $a_1 \cdots a_n = 0$. ثابت کنید در یک حلقه‌ی جابجایی ایده‌آل تولید شده توسط یک مجموعه‌ی پوچ‌گرا خود یک مجموعه‌ی پوچ‌گرا است.

۱۲. فرض کنید عدد حقیقی گنگ α و تابع $\alpha : \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ با ضابطه‌ی $g(z) = 1 + e^z + e^{\alpha z}$ داده شده باشد. ثابت کنید بسترار مجموعه‌ی $\{z : \operatorname{Re}(z) = 0\}$ یک بازه‌ی بسته و کراندار است. (منظور از $\operatorname{Re}(z)$ قسمت حقیقی عدد مختلط z است.)

۷. در یک جمع، n نفر حاضر هستند. هر دو فرد در این جمع یا با هم دوست هستند یا دشمن. فرض کنید m بیشترین تعداد افراد حاضر در جمع باشد که دو به دو با هم دشمن هستند. هر فرد را متناظر یک نقطه در صفحه‌ی $\mathbb{R}^2$ بگیرید. فرض کنید فاصله‌ی هر دو دوست حداکثر یک متر و فاصله‌ی هر دو دشمن، بیش از ۳ متر است. کمترین مقدار k را بدست آورید که بتوان همه‌ی این افراد را به k دسته افراز کرد طوری که اولاً افراد متعلق به هر دسته با هم دوست باشند و ثانیاً هر دو فردی که در یک دسته قرار ندارند با یکدیگر دشمن باشند.

۸. فرض کنید G یک گروه و H یک زیرگروه با اندیس متناهی از G باشد. اگر یک هم‌ریختی پوشا از G به گروه $(\mathbb{Z}, +)$ وجود داشته باشد، ثابت کنید یک هم‌ریختی پوشا از H به $(\mathbb{Z}, +)$ نیز وجود دارد.

۹. فرض کنید تابع $(0, +\infty) \rightarrow (0, +\infty)$ f روی هر بازه‌ی کراندار، انتگرال پذیر باشد و

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f(2x)}{f(x)} = 1.$$

ثابت کنید برای هر $\alpha < 1$

$$\int_1^\infty \frac{f(x)}{x^\alpha} dx = \infty.$$

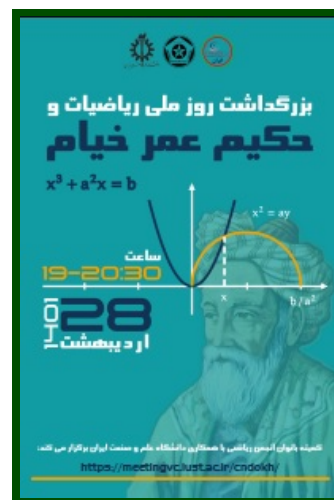
* دانشگاه شهید بهشتی

برخی از شرکت کنندگان در مراسم اختتامیه چهل و چهارمین مسابقه ریاضی دانشجویی کشور

گزارش «مراسم روز ملی ریاضیات و حکیم عمر خیام»

زهره مستقیم* (عضو کمیته بانوان)

مراسم روز ملی ریاضیات و حکیم عمر خیام توسط کمیته بانوان انجمن ریاضی با همکاری دانشگاه علم و صنعت ایران در روز چهارشنبه، ۲۸ اردیبهشت ۱۴۰۱، از ساعت ۱۹:۳۰ و به صورت برخط برگزار شد.

در ابتدای این مراسم خانم دکتر مرضیه شمس یوسفی، عضو هیئت علمی دانشگاه گیلان، که اجرای برنامه را بر عهده داشتند، از کمیته بانوان انجمن ریاضی ایران و دانشکده ریاضی دانشگاه علم و صنعت ایران برای برگزاری بزرگداشت روز ملی ریاضیات و حکیم عمر خیام نیشابوری تشکر کردند، و ضمن خوشامدگویی به شرکت‌کنندگان در مراسم از آقای دکتر مهدی علائیان، رئیس دانشکده ریاضی دانشگاه علم و صنعت ایران، دعوت کردند که سخنان خود را شروع نمایند. آقای دکتر مهدی علائیان پس از عرض خیرمقدم به شرکت‌کنندگان در مراسم اظهار داشتند: بزرگداشت مفاخری چون حکیم عمر خیام اگرچه برای شناختن و قدردانی از کسانی است که پیشرفت‌های علمی انسان را به وجود آورده‌اند، همچنین برای بهره‌برداری از تجارب گذشته و بهتر ساختن دنیای ریاضی است و این رسالت بر عهده انجمن ریاضی ایران است. لذا انتظار داریم که تا با برگزاری هرچه بهتر چنین مراسمی چه از گذشتگان دور و همچنین بزرگان قرن اخیر در سیاست‌گذاری کلان ریاضی کشور و جهت‌دهی آن تأثیر بهتری داشته باشد.

در ادامه خانم دکتر اشرف دانشخواه، دبیر کمیته بانوان انجمن ریاضی ایران، سخنان خود را با ذکر یک رباعی از حکیم عمر خیام

شروع کردند و پس از عرض خیرمقدم به همه مدعوین و شرکت‌کنندگان ارجمند اظهار داشتند: ۲۸ اردیبهشت به افتخار زادروز حکیم عمر خیام، روز ملی ریاضیات نام‌گذاری شده است. با یک بررسی می‌توان دریافت که در گذشته چه سابقه تاریخی و باشکوهی داشته‌ایم. ایشان در پایان از آقای دکتر محمد صالح مصلحیان، رئیس انجمن ریاضی ایران، که حمایت ویژه از کمیته بانوان داشته‌اند، از دانشکده ریاضی دانشگاه علم و صنعت ایران که میزبان این همایش بوده‌اند، و آقای دکتر ممقانی استاد پیشکسوت جامعه ریاضی که دعوت کمیته بانوان برای ایراد سخنرانی را پذیرفته‌اند، تشکر کردند.

دکتر محمد جلوداری ممقانی

سپس آقای دکتر محمد صالح مصلحیان، رئیس انجمن ریاضی ایران، در سخنانی با گرامیداشت روز ملی ریاضیات و حکیم عمر خیام اظهار داشتند که حدود ۲۳ سال پیش مقاله‌ای در مورد زندگی و کارهای خیام داشتیم و در آنجا هم ذکر کردم که تاریخ زندگی رجال ایران در قرون گذشته در هاله‌ای از ابهام قرار دارد و با حکایت‌ها و افسانه‌هایی همراه است. بنابراین ارائه یک زندگی‌نامه در مورد این شخصیت‌ها کار بسیار دشواری است. خیام هم یکی از این افراد بود. خیام در قرن ۱۲ میلادی متولد شد. اما تا حدود قرن ۱۸ میلادی که ترجمه «رساله فی البراهین علی مسائل الجبر و المقابله» خیام به جهانیان ارائه شد کسی به صورت رسمی از آثار علمی خیام آگاهی نداشت. صد سال بعد ادوارد فیتزجرالد^۱ با برگردان رباعیات خیام به زبان انگلیسی او را به جهانیان شناساند. آشنایی ایرانیان از کارهای خیام به زبان فارسی به دهه ۱۳۱۰ هجری شمسی برمی‌گردد. یکی از اولین کسانی که به ترجمه آثار خیام به زبان فارسی اقدام کرد، تقی ارانی بود که «رساله فی شرح ما اشکل من مصادر کتاب اقلیدس» را ترجمه کرد. البته بعداً مجتبی میرلوحی، غلامحسین مصاحب، و جلال‌الدین همایی هم در واقع کسانی بودند که به شناساندن چنین شخصیتی در جامعه ما کمک کردند. ایشان در پایان از اعضای کمیته

¹ Edward FitzGerald

در سخنان خود یادآور شدند که اهمیت مطالعه تاریخ گذشتگان در ایجاد اعتماد به نفس در نسل امروز است و سهم ما را از تمدن جهانی نشان می‌دهد. آقای دکتر ممقانی با اشاره به اینکه تاریخ گذشته ما دانشمندان بزرگی چون خیام، ابوریحان، غیاث الدین جمشید کاشانی، و موسی خوارزمی و در این اواخر دکتر غلامحسین مصاحب را داشته است، به مرور تألیفات حکیم عمر خیام پرداختند. ایشان در پایان سخنرانی به سؤالات حاضران در جلسه پاسخ دادند.

در پایان مراسم، از شرکت‌کنندگان خواسته شد که عکسی به یادگار بگیرند. مراسم در ساعت ۲۰:۴۵ به پایان رسید.

* دانشگاه علم و صنعت ایران

بانوان که همواره برای برگزاری چنین مراسمی پیش‌قدم هستند، تشکر کردند.

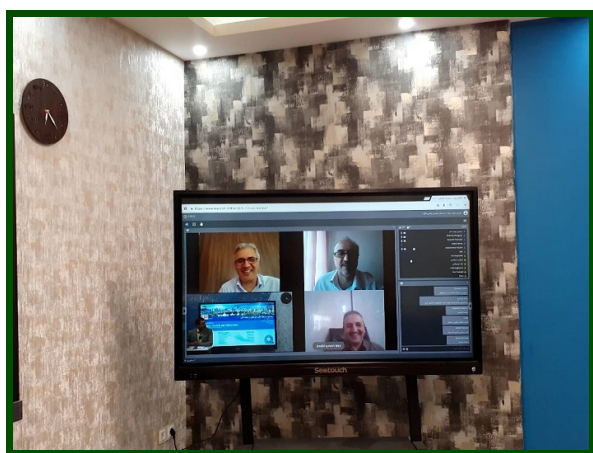
در ادامه نماهنگی با عنوان «پیرامون تألیفات حکیم عمر خیام» پخش شد. سپس خانم دکتر شمس یوسفی ضمن معرفی آقای دکتر محمد جلوداری ممقانی، استاد دانشگاه علامه طباطبائی، از ایشان دعوت کردند که به عنوان سخنران اصلی مراسم بیانات خود تحت عنوان «مروری بر اندیشه‌های ریاضی خیام» را ارائه نمایند. آقای دکتر ممقانی در ابتدا با تشکر از کمیته بانوان انجمن ریاضی و دانشگاه علم و صنعت ایران که مقدمات برگزاری مراسم را فراهم کرده‌اند از آقای دکتر سیاوش شهشهانی برای معرفی یک کتاب و مکاتباتی که با ایشان در رابطه با سخنرانی داشته‌اند، هم تشکر کردند. ایشان

گزارش «پنجمین سمینار آنالیز غیرخطی و بهینه‌سازی»

جعفر پور محمود* (دبیر اجرایی کنفرانس)

سمینارها و کنفرانس‌های متعدد در سطح ملی و بین‌المللی کرده است. سمینارهای آنالیز غیرخطی در ۴ دوره گذشته با وجود فراز و نشیب‌های مختلفی برگزار شده و در سال ۱۳۹۸ این امر مهم به گروه ریاضی دانشگاه شهید مدنی آذربایجان، واگذار شد تا این سمینار را با عنوان پنجمین سمینار آنالیز غیرخطی و بهینه‌سازی، در تاریخ‌های یازدهم الی سیزدهم تیرماه ۱۳۹۹ برگزار گردد، اما با توجه به وضعیت عمومی کشور و جهان که متأثر از ویروس کرونا بود، امکان برگزاری سمینار به وجود نیامد. با هماهنگی انجمن ریاضی ایران توسط دبیر محترم علمی سمینار و کمیته اجرایی و با تصویب انجمن ریاضی پنجمین سمینار آنالیز غیرخطی و بهینه‌سازی در تاریخ‌های ۲۹ و ۳۰ اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۱، به صورت مجازی در دانشگاه شهید مدنی آذربایجان برگزار شد.

ردیف بالا از سمت راست، دکتر عبدالرحمن رازانی و دکتر کوروش نوروزی، ردیف پایین از راست دکتر شهرام رضاپور و دکتر جعفر پورمحمود

با سپاس فراوان از درگاه ایزد منان که افتخار میزبانی فرهیختگان ارجمند را در پنجمین سمینار آنالیز غیرخطی و بهینه‌سازی به ما عنایت کرد. ایرانیان از دیرباز علاقه‌مند به رشد و شکوفایی علم بوده‌اند به طوری که پیشکسوتان علم ریاضی، در بین اولین و دومین کنفرانس ریاضی ایران در سال‌های ۱۳۴۹ و ۱۳۵۰، انجمن ریاضی ایران را راه‌اندازی کردند و سکان هدایت آموزش و پژوهش ریاضی را در کنار دیگر ارگان‌های دولتی، بر عهده انجمن ریاضی که یک انجمن مردم‌نهاد است، قرار دادند.

به شکرانه خداوند حکیم و تلاش ریاضی‌دانان فرهیخته کشور، تا به امروز انجمن ریاضی همه تلاش خود را برای اجرای این وظیفه خطیر و مهم به کار بسته است. در این راستا، اقدام به برگزاری

4. Dr. Biagio Ricceri, Italy, Minimax theory and multiple global minima,
5. Dr. Zafarani Jafar, Iran, Second order characterization of generalized convex functions and their applications in optimization problems,
6. Dr. Abdolrahman Razani, Iran, Image processing and polytrophic equation,
7. Dr. Mazyar Salahi, Iran, Quadratic optimization problems with ball and linear constraints,
8. Dr. Alireza Amirteimoori, Iran, Optimal Scale size in non-parametric allocative efficiency analysis models.

در اینجا لازم به ذکر است که همه شرکت کنندگان در سمینار حداکثر رضایت خویش در اختتامیه سمینار از برگزاری سمینار را داشتند که نماینده محترم انجمن ریاضی ایران و بقیه عزیزان شرکت کننده در اختتامیه شاهد بر این ادعا هستند.

در پایان لازم می دانم که از تلاش و همت ستودنی همه مسئولان کوشا و مخلص برگزاری این سمینار، اعم از همکاران دانشگاه شهید مدنی آذربایجان، نماینده انجمن ریاضی ایران، اعضای کمیته علمی، داوران مقالات، همکاران کمیته اجرایی، دانشجویان گروه علوم ریاضی و نهادهای حامی سمینار انجمن ایرانی تحقیق در عملیات، انجمن ایرانی تحلیل پوششی داده ها و مدیریت اداره کل راهداری و حمل و نقل استان آذربایجان شرقی، تقدیر و تشکر کنم. به همه آنها و از تمامی پژوهشگران و شرکت کنندگان، که این همایش را ارج و اعتبار بخشیدند، دستمیزاد و خداقوت گفته و از خداوند متعال، سلامت، سعادت و توفیق روزافزون برایشان آرزو می کنم. امیدوارم وجود پرفیض و برکت شما بزرگواران را در دیگر برنامه های علمی دانشگاه شهید مدنی آذربایجان نیز شاهد باشیم و بهره مند شویم.

* دانشگاه شهید مدنی آذربایجان

در این سمینار بیش از صد مقاله تخصصی در گرایش های مختلف آنالیز غیرخطی و بهینه سازی به دبیرخانه سمینار ارسال شد. از این تعداد حدود ۸۰ مقاله به کمیته علمی ارائه شد و بقیه مقالات به خاطر نبودن در قالب سمینار و یا غیرمرتبط بودن با محورهای سمینار در اولویت بررسی کمیته علمی قرار نگرفت. از بین مقالات ارائه شده به کمیته علمی، حدود ۵۰ مقاله به صورت سخنرانی های مدعو یا ارائه مقاله به صورت سخنرانی پذیرش شد.

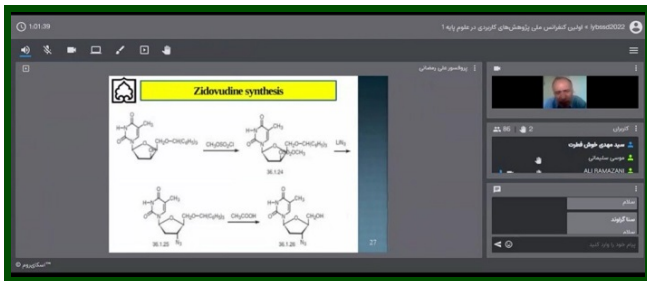

جلسه اختتامیه سمینار

یکی از نقاط قوت این سمینار حضور ریاضی دانان سرشناس از چند کشور بود که برگزاری این سمینار گامی ارزشمند برای گسترش دانش و پژوهش در عرصه ریاضیات در سطح بین المللی است. سخنرانان مدعو سمینار، به همراه نام کشورشان و عنوان سخنرانی آنها عبارت بودند از:

1. Dr. Behzad Djafari-Rouhani, USA, Old and new results on the asymptotic behavior of some evolution systems,
2. Dr. Tomas Dominguez Benavides, Spain, Reflexivity and the fixed point property for no expansive mappings,
3. Dr. Boris Mordukhovich, USA, Generalized Newton methods via vibrational analysis,

بسیار خوبی از سوی جامعه علمی و پژوهشی کشور از مراکز تحقیقاتی و دانشگاه‌های سراسر پهنه ایران عزیز قرار گرفت. شرکت مهم‌مکس هزینه نویسندگان برخی از مقالات منتخب کاربردی و نیز حضور در یکی از کارگاه‌ها را تقبل نمود.

دکتر علی رضانی صومعه‌سرا

برگزارکنندگان اصلی این کنفرانس، دکتر آزاده نیک‌سرشت (دبیر علمی) و دکتر سید مهدی خوش‌فطرت (دبیر اجرایی) بودند. کمیته‌های علمی کنفرانس در سه رشته ریاضی، شیمی و فیزیک مجموعاً متشکل از ۳۷ نفر از اساتید برجسته ۱۷ دانشگاه کشور تشکیل شد. با استقبال خوب جامعه دانشگاهی کشور، بیش از ۴۰۰ مقاله به دبیرخانه کنفرانس ارسال شد که از این میان، ۳۱۱ مقاله در بخش‌های ارائه شفاهی یا پوستر مورد پذیرش قرار گرفتند. در بخش ریاضی تعداد کل مقالات ارسال شده به دبیرخانه، ۱۷۶ مقاله بود که ۸۵ مقاله برای ارائه شفاهی و ۲۰ مقاله برای پوستر مورد پذیرش داوران تخصصی قرار گرفت (لازم به ذکر است که پوسترهای پذیرفته شده در این کنفرانس به صورت مجازی نمایش داده شدند).

کنفرانس از حضور دکتر مهدی گلشنی و دکتر عیسی یآوری از اساتید شناخته‌شده علوم پایه کشور برای سخنرانی‌های عمومی و حضور اساتید برجسته کشورمان به عنوان سخنرانان مدعو در سه رشته ریاضی، شیمی و فیزیک بهره‌مند شد.

با توجه به تأکید کمیته برگزاری کنفرانس به جنبه‌های کاربردی علوم پایه، فراخوان انتخاب پژوهشگران برتر در حوزه‌های کاربردی علوم پایه و فراخوان طرح‌های تحقیقاتی، صنعتی و دانشگاهی اعلام شد. پژوهش‌های کاربردی و همچنین طرح‌های کاربردی و صنعتی متعددی به دبیرخانه کنفرانس ارسال شد که مورد بررسی دقیق کمیته علمی کنفرانس قرار گرفته و در نهایت منتخبین مورد تقدیر قرار گرفتند. به علاوه، چهار کارگاه تخصصی و کاملاً کاربردی در خلال این کنفرانس (بدون تلاقی با سخنرانی‌ها) به شرح زیر برگزار شد:

۱. کارگاه «روش‌های محاسباتی در ریاضیات مالی»، مدرس: دکتر علی فروش باستانی از دانشگاه تحصیلات تکمیلی زنجان؛

گزارش «اولین کنفرانس ملی پژوهش‌های کاربردی در علوم پایه»

آزاده نیک‌سرشت* (دبیر علمی کنفرانس)

سازمان علمی و فرهنگی یونسکو، سال ۲۰۲۲ میلادی را به عنوان سال بین‌المللی علوم پایه برای توسعه پایدار، نام‌گذاری کرده است. علوم پایه که زیربنای اصلی و لازم برای تحقیقات کاربردی را فراهم می‌کنند، متأسفانه با سیاست‌های نادرست آن‌چنان که بایسته است مورد استقبال و توجه دولت و جامعه قرار نمی‌گیرند. البته در چند سال اخیر و با همه‌گیری بحران ناشی از ویروس کرونا، اهمیت و نقش علوم پایه برای نجات جهانیان از این ویروس بر همگان آشکارتر شد. در میان علوم بنیادی، به جرأت می‌توان گفت که ریاضی، شیمی و فیزیک پایه‌ای‌ترین و اساسی‌ترین علوم و مبنای رشد و توسعه سایر علوم کاربردی هستند. در این راستا، دانشکده علوم پایه دانشگاه آیت الله العظمی بروجردی (ره) با هدف جلب توجه جامعه علمی و پژوهشی کشور به نقش و جایگاه بنیادی علوم پایه، کنفرانسی را تحت عنوان «اولین کنفرانس ملی پژوهش‌های کاربردی در علوم پایه» با سه محور اساسی ریاضی، شیمی و فیزیک برگزار نمود. این کنفرانس که با تأکید بر جنبه‌های کاربردی سه علم ریاضی، شیمی و فیزیک صورت گرفت، با هدف ایجاد پیوند بیشتر میان این علوم و نیز آشنایی و برقراری روابط نزدیک‌تر محققین این سه رشته، در روزهای ۵ و ۶ خرداد ۱۴۰۱، به دلیل همه‌گیری بیماری کرونا، به صورت مجازی برگزار شد.

اولین کنفرانس ملی پژوهش‌های کاربردی در علوم پایه، تحت حمایت انجمن‌های ریاضی و شیمی، پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC)، ستاد ملی سال بزرگداشت علوم پایه، پایگاه سیویلیکا و شرکت‌های «فرین بهبود تشخیص» و «مهم‌مکس»، مورد استقبال

ریاضی سخنرانی‌های تخصصی به مدت ۲۰ دقیقه برنامه‌ریزی و ارائه شدند و دو سخنران مدعو روز اول که با حضور قابل توجه شرکت‌کنندگان رشته ریاضی به مدت نزدیک به یک ساعت به ایراد سخنرانی پرداختند، به‌قرار زیر بود:

- دکتر مجید اسحاقی گرجی از دانشگاه سمنان، عنوان سخنرانی: نظریه نقطه ثابت و نظریه بازی‌ها؛
- دکتر الیاس شیوانیان از دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره)، عنوان سخنرانی: مدلی جدید برای توزیع سرعت در گازهای ایده‌آل.

روز دوم کنفرانس با سخنرانی عمومی دکتر مهدی گلشنی، به مدت یک ساعت و با عنوان «نقش علوم پایه در پیشرفت کشور»، برای سه رشته ریاضی، شیمی و فیزیک و با حضور چشمگیر علاقه‌مندان آغاز شد. پس از آن نیز، برنامه اختصاصی هرکدام از رشته‌ها در اتاق‌های جداگانه پیگیری شد. در بخش ریاضی دو سخنران مدعو روز دوم که با حضور گرم علاقه‌مندان به مدت تقریباً یک ساعت به ایراد سخنرانی پرداختند عبارت بودند از:

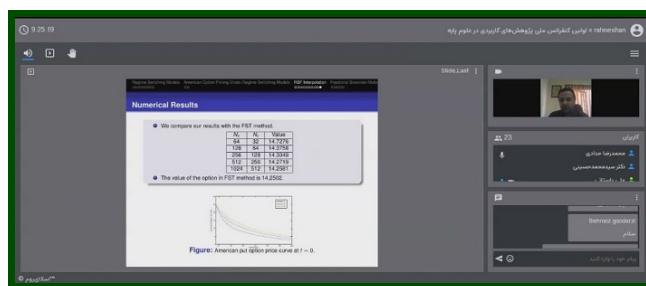
- دکتر علیرضا اشرفی از دانشگاه کاشان، عنوان سخنرانی: طوقه‌ها، گروه‌های چرخشی و ارتباط آن‌ها با نظریه نسبیت خاص؛
- دکتر امیر هاشمی از دانشگاه صنعتی اصفهان، عنوان سخنرانی: پایه گروبنر و کاربردهای آن.

پس از اینکه در اتاق‌های متفاوت، سخنرانی‌های هر سه رشته پایان پذیرفت، برنامه اختتامیه همراه با سخنرانی دکتر آزاده نیک‌سرشت، دبیر علمی کنفرانس، برگزار شد. ایشان از حضور گرم اساتید و پژوهشگران سراسر ایران (خصوصاً اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها) تقدیر نموده و اسامی منتخبین کنفرانس برای هر رشته را به صورت جداگانه (مقالات برتر، سخنرانان برتر، پوسترهای برتر، طرح صنعتی برتر و ...) اعلام نمودند.

در پایان لازم می‌دانم تشکر خود را از انجمن ریاضی ایران و کلیه عزیزانی که با حمایت مادی و معنوی خود ما در برگزاری این همایش یاری رساندند، ابراز کنم. امیدواریم دانشگاه آیت الله العظمی بروجردی (ره) میزبان حضوری پژوهشگران عزیز کشورمان در کنفرانس‌های آتی باشد.

* دانشگاه آیت الله العظمی بروجردی (ره)

۲. کارگاه «امپدانس الکتروشمیایی در استخراج داده‌های بیوسنسورها و ابرخازن»، مدرس: دکتر سیدمهدی خوش‌فطرت از دانشگاه آیت الله العظمی بروجردی (ره)؛
۳. کارگاه «مبانی تحلیل الگوهای پراش پرتو ایکس»، مدرس: دکتر فرزاد حسینی‌نسب، مدیر عامل شرکت الماس‌واره دانش (مهامکس)؛
۴. کارگاه «نرم افزار اندنوت^۱»، مدرس: دکتر فرزانه مرادnia از دانشگاه زنجان.

دکتر علی فروش باستان

با تلاش کمیته برگزاری کنفرانس از همان روزهای نخستین اعلان عمومی در بهمن ۱۴۰۰، وبگاه کنفرانس با کیفیت مطلوب در دسترس قرار گرفت. به‌علاوه، کانال تلگرامی، صفحه اینستاگرامی و چندین ایمیل و شماره تماس برای اطلاع‌رسانی و پاسخگویی ۲۴ ساعته در اختیار علاقه‌مندان قرار گرفت. به‌منظور سهولت دسترسی و حضور آزاد علاقه‌مندان، کلیه سخنرانی‌های کنفرانس در بستر اسکای‌روم برگزار شد و هر رشته دارای اتاق‌های جداگانه برای سخنرانان مدعو و تخصصی خود بود. برخی کارگاه‌ها نیز در محیط ادوپی‌کانکت تشکیل شد. در هر دو روز برگزاری کنفرانس، جهت ارائه سخنرانی‌های تخصصی رشته ریاضی (مقالات پذیرفته شده در بخش ارائه شفاهی)، از چندین اتاق موازی استفاده شد. در این راستا، تلاش‌های دبیر اجرایی کنفرانس و مساعدت ستاد ملی سال بین‌المللی بزرگداشت علوم پایه قابل تقدیر و تشکر است.

روز اول کنفرانس با سخنرانی دکتر احسان یاورى، ریاست محترم دانشگاه آیت الله العظمی بروجردی (ره) آغاز شد و سپس دبیر اجرایی کنفرانس، دکتر سید مهدی خوش‌فطرت، ضمن خوش‌آمدگویی به ارائه گزارش کلی در مورد کنفرانس پرداختند. سپس دکتر عیسی یاورى به عنوان سخنران عمومی سه رشته، به مدت یک ساعت در مورد «سرگذشت پژوهش‌های علمی-دانشگاهی در رشته‌های علوم تجربی» به ایراد سخنرانی پرداختند که خوشبختانه مورد استقبال تعداد زیادی از علاقه‌مندان قرار گرفت. پس از آن، برنامه اختصاصی هرکدام از رشته‌ها در اتاق‌های جداگانه پیگیری شد. در بخش

¹ EndNote